

ЗАКОН О ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет уређивања

Члан 1.

Овим законом уређује се добробит животиња, права, обавезе и одговорности физичких и правних лица и предузетника за добробит животиња, поступање са животињама и заштита животиња од злостављања, заштита добробити животиња при лишавању животиња живота, држању, узгоју, промету, превозу, клању и коришћењу животиња у научне и образовне сврхе, као и друга питања од значаја за заштиту добробити животиња.

Примена закона

Члан 2.

Добробит животиња, која се уређује овим законом, односи се на све кичмењаке који могу да осете бол, патњу, страх и стрес, и то нарочито на:

- 1) животиње које се користе у производне сврхе;
- 2) животиње које се користе у научне и образовне сврхе (у даљем тексту: огледне животиње);
- 3) животиње које се користе за изложбе, такмичења, приредбе и друге облике јавног приказивања;
- 4) животиње за рад;
- 5) кућне љубимце;
- 6) напуштене, изгубљене и одузете животиње;
- 7) дивље животиње у заточеништву.

Изузетно од става 1. овог члана, добробит животиња која се уређује овим законом не односи се на дивље животиње у природним стаништима чија се заштита, лов, коришћење и располагање уређују посебним прописима.

Јачање свести, брига и међусобна сарадња
у области заштите добробити животиња

Члан 3.

Државни органи, имаоци јавних овлашћења, органи аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе, као и установе, организације и друга правна и физичка лица, односно предузетници, који обављају делатности, односно послове у вези са животињама, обезбеђују, усмеравају и подстичу јачање свести о значају добробити животиња.

Лица из става 1. овог члана, као и грађани и удружења дужни су да брину о животу и заштити здравља и добробити животиња и међусобно сарађују, координирају и усклађују доношење и спровођење одлука у области добробити животиња.

Република Србија остварује сарадњу у области заштите добробити животиња са другим државама и међународним организацијама.

Пријава злостављања животиња

Члан 4.

Случајеви злостављања животиња пријављују се јавном тужилаштву, министарству надлежном за унутрашње послове, односно ветеринарској инспекцији.

Супсидијарна примена закона

Члан 5.

На питања поступка која нису друкчије уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Основна начела

Члан 6.

Основна начела заштите добробити животиња јесу:

1) *начело универзалности бола*, које подразумева да животиње могу да осете бол, патњу, стрес, страх и панику, као и обавезу човека да поред очувања врсте брине и о заштити живота и добробити сваке јединке;

2) *начело бриге о животињама*, које подразумева моралну обавезу и дужност човека да поштује животиње и брине о животу и добробити животиња чији опстанак зависи непосредно од њега;

3) *начело интегралности*, које подразумева да државни органи и органи јединица локалне самоуправе, у оквиру свог делокруга, обезбеђују интегралну заштиту добробити животиња спровођењем међусобно усаглашених планова и програма;

4) *начело посвећивања пажње добробити животиња*, које подразумева да се у свим активностима које се предузимају у области пољопривреде, сточарства, ветеринарства, промета, истраживања, као и у другим областима које се на директан или индиректан начин односе на животиње мора посветити пуна пажња заштити добробити животиња;

5) *начело превенције и предострожности*, које подразумева да свака активност која је у директној или индиректној вези са животињама мора да буде планирана и спроведена тако да представља најмањи ризик по живот и добробит животиња, људи и животне средине и заснива се на процени утицаја различитих начина коришћења животиња на њихов живот и добробит, као и на коришћењу најбољих расположивих технологија, средстава и опреме;

6) *начело одговорности*, које подразумева да је власник, односно држалац животиња одговоран за њихов живот и добробит и да је дужан да сноси трошкове збрињавања животиња чији је власник, односно држалац, ако више не жели или није у могућности да се стара о њима.

Значење израза

Члан 7.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *аналгезија* јесте поступак којим се смањује или искључује осећај бола код животиња, а спроводи се давањем аналгетика;

2) *анестезија* јесте поступак којим се искључује осећај бола код животиња, а спроводи се давањем локалних или општих анестетика;

3) *власник животиње* јесте физичко лице, правно лице или предузетник које има право чувања, држања, узгоја, репродукције, превоза, коришћења и продаје животиње и које је одговорно за живот, заштиту здравља и добробити животиња;

4) *добробит животиње* јесте физичко и психичко стање животиње које подразумева да су задовољене њене основне животне потребе када је животиња здрава, удобно смештена, ухрањена, безбедна, у стању да испољи природно понашање и да не пати од непријатних осећања као што су бол, патња, страх и стрес и које је условљено степеном прилагођености животиње условима у којима живи и умире;

5) *добра ветеринарска пракса* јесу принципи професионалног понашања и спровођења система управљања квалитетом рада субјеката који обављају ветеринарску делатност, у складу са правилима ветеринарске етике;

6) *допинг* јесте давање животињи страних супстанци или већих количина супстанци које организам животиње нормално садржи са циљем да се на вештачки начин стимулишу радне и спортске способности животиње;

7) *допингована животиња* јесте свака животиња код које се у ткивним течностима утврди присуство недозвољених супстанци или њихових метаболита, односно недозвољених количина супстанци које организам животиње нормално садржи;

8) *дивља животиња* јесте она животиња која припада дивљим врстама које живе у природним условима или у заточеништву;

9) *домаћа животиња* јесте животиња коју је човек одомаћио и чији опстанак зависи од непосредне бриге човека;

10) *држалац животиње* јесте физичко лице, правно лице или предузетник које има право чувања, држања, узгоја, репродукције, превоза и коришћења животиње, као и право продаје животиње на основу писменог одобрења власника и које је одговорно за живот, заштиту здравља и добробити животиња;

11) *држање животиње* јесте смештај, чување, нега и брига о животињама, осим репродукције;

12) *егзотична животиња* јесте дивља животиња која није аутохтона на територији Републике Србије;

13) *животиња* јесте сваки кичмењак који је у стању да осети бол, патњу, страх и стрес;

14) *животиње чији опстанак зависи непосредно од човека* јесу животиње које се држе и репродукују у производне сврхе, огледне животиње, кућни љубимци, радне и дивље животиње које се држе у заточеништву;

15) *злоупотреба лекова* јесте давање лека животињи од стране нестручног лица у било коју сврху, као и давање лека животињи од стране

стручног лица на нестручан и непрописан начин, супротно намени за коју је лек регистрован;

16) *зоолошки врт* јесте простор са објектима који припада привредном субјекту регистрованом за обављање те врсте делатности, а који служи за трајни смештај дивљих животиња ради приказивања јавности најмање седам дана годишње, осим циркуса, продавница животиња и објеката у којима се јавно не излаже значајан број животиња;

17) *злостављање животиње* јесте свако поступање или непоступање са животињама којим се намерно или из нехата изазива бол, патња, страх, стрес, повреда, нарушава генетска целовитост животиње и изазива смрт, и то:

- физичко злостављање животиње којим се нарушава физичка целовитост оштећењем ткива и органа, као што је: батинање, шутирање, бичевање, сексуално насиље, присиљавање на рад или обуку који превазилазе издржљивост животиње, неодговарајући начини хватања и обуздавања, спровођење интервенција на животињама супротно одредбама овог закона и свесно репродуковање јединки које пате од наследних болести, ако се оно не врши у научне сврхе у складу са законом;

- психичко злостављање животиње којим се нарушава њена психичка целовитост и које може изазвати или изазива поремећаје у понашању, и то: онемогућавање животињи да задовољи своје основне потребе у понашању, да искористи простор за одмор и заклон, разјаривање животиње применом физичке силе, другим животињама или надражајима који јој нису својствени, нааношење страха, патње и проузроковање осећаја досаде и несигурности, као и спречавање животиње да успостави социјалну везу са животињама исте врсте;

18) *изгубљена животиња* јесте животиња која је одлутала од власника, односно држаоца, и коју он тражи;

19) *интервенција на животињи* јесте сваки захват којим се спречавају или лече болести и повреде, односно мења физичка, психичка или генетска целовитост животиње;

20) *клање животиње* јесте поступак лишавања живота животиња које су намењене за људску потрошњу;

21) *коришћење животиње* јесте употреба животиње на начин прописан овим законом;

22) *контролна станица* јесте објекат у коме се врши истовар животиња, њихово храњење и напајање, у коме се животиње одмарају најмање 12 сати, односно у коме се врши утовар животиња;

23) *корисник огледних животиња (у даљем тексту: корисник)* јесте правно лице или предузетник, које користи животиње у поступцима, односно пројектима, уз накнаду или без ње;

24) *кућни љубимац* јесте свака животиња коју човек држи у свом домаћинству ради разоноде и дружења;

25) *лишавање животиње живота* јесте намерно изазвани поступак који изазива смрт животиње;

26) *место за одмор или претовар* јесте било које место заустављања током путовања, а које није одредиште, укључујући и место у коме животиње мењају превозно средство са или без истовара;

27) *напуштена животиња* јесте животиња која нема дом или која се налази изван њега и лишена је бриге и неге власника, односно држаоца и коју је он свесно напустио;

28) *надлежни орган* јесте министарство надлежно за послове ветеринарства (у даљем тексту: Министарство);

29) *огледна животиња* јесте живи кичмењак, бескичмењак, њихови развојни облици који се хране самостално, фетални облици сисара од задње трећине развоја, као и животиња која је на ранијем степену развоја, ако је остављена у животу после тог степена развоја, а вероватно је да ће услед спроведеног поступка, односно пројекта осећати бол, патњу, стрес или трајно оштећење после достизања тог степена развоја;

30) *одагајивачница за кућне љубимце* (у даљем тексту: *одагајивачница*) јесте објекат за репродукцију кућних љубимаца у комерцијалне сврхе;

31) *омамљивање* јесте сваки намерно изазвани поступак који доводи до губитка свести и осетљивости, без бола, укључујући и било који поступак који доводи до тренутне смрти животиње;

32) *пажња доброг домаћина* јесте обезбеђивање услова којима се задовољавају животне потребе животиње, као што су довољна количина квалитетне хране и воде, простор за кретање, исхрану и одмор, заклон, микроклиматски и хигијенски услови живота, присуство и контакт са животињама исте врсте и очување физичке, психичке и генетске целовитости животиње, као што је предузимање и спровођење превентивних, дијагностичких, хигијенских, терапеутских и других мера ради очувања здравственог стања животиње и спречавања настанка повреда, болести, стреса, бола, патње, страха и смрти животиње;

33) *пансион за кућне љубимце* (у даљем тексту: *пансион*) јесте објекат у коме се животиња преузима од власника, односно држаоца и чува одређени временски период, уз новчану накнаду;

34) *поремећај у понашању животиње* јесте свако понашање које одступа од понашања већине припадника исте врсте у условима који погодују врсти и које штети самој животињи, другим животињама и човеку;

35) *поступак коришћења огледних животиња* јесте било које инвазивно или неинвазивно коришћење животиње за научне сврхе, са или без познатог резултата или у образовне сврхе, које код животиње може да изазове ниво бола, стреса, патње или трајне повреде, једнак или већи од оног проузрокованог убодом игле, у складу са добром ветеринарском праксом, као и било која намерна радња која доводи до рађања, излегања животиње или стварања и одржавања генетички модификоване животиње у таквим условима, осим лишавања животиња живота само ради коришћења њихових ткива и органа;

36) *пратилац животиње* јесте лице које прати животињу током превоза, укључујући и возача, које је одговорно за добробит животиње током превоза;

37) *превоз животиње* јесте кретање животиња једним, односно са више превозних средстава, као и повезане радње током превоза, укључујући утовар, претовар, истовар и одмор, све до завршетка истовара животиња у одредишном месту;

38) *превозно средство* јесте средство друмског, железничког, ваздушног и водног саобраћаја, која се користе за превоз животиња;

39) *превозник* јесте правно лице, односно предузетник, који обавља превоз живих животиња за свој рачун или за рачун другог лица;

40) *прихватилиште* јесте објект који служи за привремени или трајни смештај напуштених, изгубљених и одузетих животиња;

41) *принудно* лишавање животиње живота јесте лишавање живота животиње која је повређена или има обољење, услед којих осећа јаку бол и патњу, а нема могућности да се бол и патња смање;

42) *пројекат* јесте програм рада са јасно дефинисаним научним циљем, а који укључује један или више поступака коришћења огледних животиња;

43) *производне животиње* јесу животиње које се држе, репродукују и узгајају за производњу хране, вуне, коже и других производа животињског порекла;

44) *путовање* јесте целокупан ток превоза, од места поласка до места одредишта, укључујући било који истовар, смештај и утовар у успутним тачкама путовања;

45) *радна животиња* јесте животиња која се користи као помоћ човеку у чувању лица или имовине, одбрани, спасавању, трагању, пољопривредним радовима, у терапеутске сврхе као подршка особама са инвалидитетом и друге сличне сврхе;

46) *религиозно клање* јесте клање које се обавља у објектима за клање животиња (кланицама) у складу са религиозним ритуалима верске заједнице регистроване у Републици Србији, уз претходну сагласност верске заједнице;

47) *репродукција животиње* јесте држање, брига и нега животиње ради добијања потомства;

48) *стерилизација* јесте овари-хистеректомија женки и кастрација мужјака који се примењују у терапеутске сврхе и у сврху контроле популације и коју изводи ветеринар;

49) *снабдевач огледних животињама* (у даљем тексту: *снабдевач*) јесте правно лице, односно предузетник, осим узгајивача, које кориснике огледних животиња снабдева животињама, ради коришћења у пројектима, односно поступцима или коришћења њихових ткива и органа у научне сврхе, уз накнаду или без ње;

50) *субјект у пословању* јесте правно лице, односно предузетник које је одговорно за клање животиња, односно лишавање животиња живота и било који други поступак који је повезан са клањем, односно лишавањем животиња живота;

51) *технопатија* јесте поремећај здравственог стања животиње проузрокован грешкама у процесу држања, односно репродукције животиње, а који се испољава као физикопатија (болести и повреде) и етопатија (поремећаји у понашању);

52) *узгајивач огледних животиња* (у даљем тексту: *узгајивач*) јесте правно лице, односно предузетник, који узгаја животиње, ради њиховог коришћења у пројектима, односно поступцима или коришћења њихових ткива и органа у те сврхе, уз накнаду или без ње.

Термини изражени у овом закону у граматичком мушком роду подразумевају природни мушки и женски род лица на која се односе.

II. САВЕТ ЗА ДОБРОБИТ ЖИВОТИЊА

Оснивање

Члан 8.

Ради разматрања стручних питања од значаја за заштиту и унапређивање добробити животиња, министар надлежан за послове ветеринарства (у даљем тексту: министар), у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива посебну радну групу - Савет за добробит животиња.

Савет за добробит животиња нарочито се састоји од стручњака из области ветеринарске медицине, стручњака из области медицинско-биолошких наука, представника правосуђа и представника удружења за заштиту животиња.

Административне и техничке послове за потребе Савета за добробит животиња обавља Министарство.

Послови Савета за добробит животиња

Члан 9.

Савет за добробит животиња обавља следеће послове:

- 1) разматра стање и даје мишљење у вези са развојем добробити животиња;
- 2) прати развој научних и стручних сазнања у области заштите добробити животиња и даје предлоге за унапређење заштите добробити животиња;
- 3) учествује у припреми стратегија и акционих планова у области заштите добробити животиња;
- 4) пружа савете о питањима у вези са добробити животиња;
- 5) иницира финансирање одређених акција и програма у циљу заштите добробити животиња;
- 6) обавља и друге послове који су у вези са добробити животиња.

III. ОПШТИ ЗАХТЕВИ ЗАШТИТЕ ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

1. Општа права, обавезе и одговорности

Права и обавезе

Члан 10.

Право да држи и узгаја животиње има физичко и правно лице и предузетник које испуњава захтеве за држање, репродукцију и узгој животиња у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Лице које повреди животињу дужно је да јој пружи прву помоћ, као и да обезбеди пружање помоћи од стране стручног лица.

Власник, односно држалац животиње је дужан да:

- 1) према животињи поступа са пажњом доброг домаћина и да обезбеди услове за држање и негу животиња који одговарају врсти, раси, полу, старости, као и физичким, биолошким и производним специфичностима и особинама у понашању и здравственом стању животиње;

2) благовремено обезбеди помоћ ветеринара ако је животиња оболела, при порођају животиње, као и збрињавање болесне, повређене и изнемогле животиње.

Одговорност

Члан 11.

Власник, односно држалац животиње не може бити лице млађе од 18 година.

Ако лице из става 1. овог члана поседује животињу, власником, односно држаоцем животиње сматра се његов родитељ или старатељ.

Власник, односно држалац животиње одговоран је за живот, здравље и добробит животиње и мора да предузима све неопходне мере како би обезбедио да се животињи не наноси непотребан бол, патња, страх и стрес, односно повреда.

Забрана

Члан 12.

Забрањено је:

- 1) злостављати животињу;
- 2) напустити и одбацити животињу чији опстанак зависи непосредно од човека;
- 3) лишити животињу живота, осим у случајевима и на начин прописан овим законом;
- 4) држати и репродуковати животињу на начин којим јој се наноси бол, патња, страх и стрес;
- 5) присиљавати животињу на узимање хране, осим у здравствене или научне сврхе;
- 6) користити техничке уређаје или друга средства којима се животиња кажњава и којима се утиче на њено понашање, укључујући бодљикаве огрлице или средства за обуку или гоњење употребом електричне енергије или хемијских материја;
- 7) хватати животињу замкама којима јој се наноси бол или повреда, осим у случају хватања штетних глодара;
- 8) повећавати агресивност животиње селекцијом, хемијским или механичким методама;
- 9) нахушкавати животињу на људе или друге животиње, осим у поступку обуке службених животиња, које се обучавају и користе за обављање послова појединих државних органа (службени коњи и пси);
- 10) користити живе животиње за исхрану других животиња, осим ако је то једини начин за исхрану тих животиња;
- 11) користити живе животиње као мамце за лов или обуку животиња;
- 12) организовати трке животиња на начин којим се превазилазе физичке могућности животиња и животињама наноси повреда, бол, патња, страх и стрес;
- 13) репродуковати животињу која није достигла телесну зрелост, као и животињу са наследним поремећајима, осим у случају мутација код огледних животиња;

14) пустити у дивљину репродуковану, отхрањену и припитомљену дивљу животињу, ако претходно није припремљена за преживљавање у таквом животном окружењу;

15) додељивати животиње као награде у играма на срећу;

16) користити допинг, стимулансе и друге супстанце које се користе ради бржег развоја животиње и побољшања производних и физичких особина;

17) хранити или напајати животињу супстанцама које начином употребе или садржајем могу да изазову непотребну патњу или бол животиње;

18) излагати животињу директном утицају неповољних временских прилика или недостатку кисеоника;

19) подвргавати или омогућавати подвргавање животиње интервенцији, која се спроводи без стручне бриге и хуманости и противно правилима добре ветеринарске праксе;

20) пропагирати активности које су овим законом забрањене, осим ако се тим активностима указује на негативне последице таквих радњи;

21) омамљивати, клати, односно лишити животињу живота супротно одредбама овог закона;

22) одржавати борбе између животиња или између животиња и људи;

23) држати, репродуковати и вршити промет животиња ради борбе између животиња или између животиња и људи;

24) лишавати животињу живота, злостављати и подстицати животињу на агресивност и противприродно понашање ради производње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона, као и стављати у промет, изнајмљивати и јавно приказивати такве филмове, рекламе и друга дела;

25) давати лекове, медицинска средства и друга слична средства која немају за циљ дијагностику, превентиву, лечење животиње и побољшање њеног здравственог стања, а која могу довести до промена у понашању, физичким и психичким способностима животиње;

26) поседовати, употребљавати и продавати лекове и супстанце у циљу допинговања животиња;

27) подстицати, подржавати, помагати и прикривати допинг животиња;

28) приморавати животињу на понашање које није карактеристично за њену врсту и намену и превазилази њене физичке могућности;

29) употребљавати отрове и друга хемијска средства која изазивају бол, патњу и смрт животиња, осим у циљу контроле популације глодара, односно дератизације и коришћења животиња у научне сврхе;

30) продавати или поклањати кућне љубимце лицима млађим од 18 година без дозволе родитеља или старатеља;

31) ловити изгубљене и напуштене кућне љубимце;

32) занемаривати животињу ускраћивањем основних животних потреба, као што су: храна и вода, удобан простор за смештај, односно склониште, простор за одмор и обављање физиолошких потреба, хигијена, ветеринарска нега, као и амбијенталне прилике које одговарају врсти, раси, полу и старосној категорији, а које се могу утврдити не само средствима објективног

мерења, већ и осматрањем путем чула - као што су чуло мириса, вида, слуха и слично;

33) злоупотребљавати лекове на животињама;

34) навикавати животињу на активности које су за њу неприродне и самоуништавајуће;

35) држати, репродуковати и користити дивље животиње у циљу излагања у циркусима;

36) набављати и продавати животиње, односно сировине и производе од животиња са којима се поступало супротно захтевима добробити животиња;

37) држати, репродуковати, увозити, извозити и убијати животиње искључиво ради производње крзна и коже;

38) увозити крзно паса и мачака, као и кожу и производе од коже младунаца фока;

39) вршити селекцију, планирање репродукције и обављање генетске модификације и манипулације на животињама ради повећавања производних и радних особина животиње или задовољства појединца који нарушавају живот и добробит животиње;

40) репродуковати псе и мачке више од једног легла годишње.

Изузетно од става 1. тачка б) овог члана, код утовара, претовара и истовара животиња, у складу са овим законом, може се примењивати електрични гонич.

2. Коришћење животиња за потребе јавног приказивања и снимања, као и коришћење животиња за рад

Јавно приказивање животиња

Члан 13.

Циркуси, изложбе, такмичења, приредбе и други облици јавног приказивања животиња (у даљем тексту: јавно приказивање животиња) могу се организовати само ако не угрожавају живот, здравље и добробит животиња, ако се њима животиње не присиљавају на понашање несвојствено врсти и ако се не извргавају руглу физичке и психичке особине животиња.

Организатор јавног приказивања животиња је дужан да надлежном ветеринарском инспектору писаним путем пријави место и време јавног приказивања животиња, и то најмање седам дана пре одржавања јавног приказивања животиња, а у случају промене места и времена одржавања јавног приказивања животиња, ту промену је дужан да пријави најкасније 24 часа пре јавног приказивања животиња.

Уз пријаву из 2. овог члана достављају се и подаци о облику јавног приказивања животиња, броју и врсти животиња, као и идентификационом броју, у зависности од врсте животиња.

Коришћење животиње ради производње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона

Члан 14.

Правно лице, односно предузетник, може да користи животињу као носиоца или учесника радње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона, само ако се тиме не угрожава живот, здравље и добробит животиња.

Коришћење животиња за сврхе из става 1. овог члана обавља се на основу решења о одобрењу, које доноси министар, на основу поднетог захтева.

Захтев из става 2. овог члана мора да садржи:

- 1) податке о врсти и броју животиња;
- 2) идентификациони број животиње;
- 3) место и начин држања животиње и временски период коришћења животиње;

- 4) кратак опис начина коришћења животиње

Решење из става 2. је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Коришћење животиња за рад

Члан 15.

Коришћење животиња за рад мора да буде примерено врсти, раси, полу, старости и здравственом стању животиња.

Болесне, повређене и изнемогле животиње, као и бремените животиње не могу да се користе за рад.

3. Интервенције на животињама

Услови за обављање интервенција на животињама

Члан 16.

Интервенције на животињама којима се нарушава физичка, психичка, односно генетичка целовитост животиња може да обавља само ветеринар.

Интервенције из става 1. овог члана у научне и образовне сврхе може да обавља и научни радник у пројекту, односно поступку.

За обављање болне интервенције на животињама обавезна је анестезија, а у постоперативном току аналгезија.

Интервенције на животињама без употребе анестезије могу да се обављају само:

- 1) ако анестезија може да изазове смрт животиње;
- 2) при спровођењу дијагностичких поступака;
- 3) ако анестезија проузрокује већу бол него што је изазива интервенција.

Све интервенције које обавља ветеринар морају да се обављају у складу са добром ветеринарском праксом.

Забрана интервенције на животињама

Члан 17.

Забрањено је обављати интервенције на животињама ради промене њиховог идентитета, прикривања телесних мана и старости, као и делимичну или потпуну ампутацију појединих делова животињског тела, а нарочито:

- 1) сећи и скраћивати реп;
- 2) одстрањивати гласне жице, односно вршити девокализацију;
- 3) уклањати канце и отровни зуб;
- 4) болно поткивати копитаре;
- 5) скраћивати кљун живини;
- 6) кастрирати овнове еластичним прстеном;
- 7) обаваљати интервенције на полним органима мужјака, осим кастрације;
- 8) жигосати животиње;
- 9) сећи језик теладима;
- 10) онеспособљавати петлове да се оглашавају кукурикањем;
- 11) интервенције на живини које их онемогућавају да користе крила, осим скраћивање крилних пера;
- 12) обављати радње којима се код живине утиче на слабљење вида;
- 13) сећи ушне шкољке;
- 14) сећи рогове.

Интервенције из става 1. овог члана изузетно се могу обављати:

- 1) ради заштите здравља, односно спречавања угрожавања живота и добробити животиња;
- 2) у научне и образовне сврхе, у складу са овим законом;
- 3) ради контроле популације животиња стерилизацијом или кастрацијом.

Уколико је, супротно ставу 1. овог члана, на животињи обављена интервенција, одговорност за обављену интервенцију сноси и власник, односно држалац животиње.

Уколико је на животињи обављена интервенција из става 1. тач. 1) и 13) овог члана, организатор јавних приказивања животиња ту животињу не сме да приказује на изложбама, такмичењима и приредбама.

4. Лишавање животиња живота

Случајеви лишавања животиња живота

Члан 18.

Животиња може да се лиши живота на хуман начин, само у случају ако:

- 1) је повређена, неизлечиво болесна, телесно деформисана или на други начин патолошки онеспособљена тако да опоравак није могућ, а живот за њу представља бол, патњу, страх и стрес;
- 2) је достигла старост па јој отказују основне животне функције;
- 3) се користи за исхрану људи;
- 4) се користи у научне и образовне сврхе, у складу са овим законом;
- 5) се лишавањем животиња живота спречава ширење заразне болести, односно ако се сузбијају и искорењују заразне болести или обезбеђује превенција и контрола болести, у складу са законом којим се уређује здравље

животиња, као и ради заштите јавног здравља, добробити животиња и заштите животне средине (депопулација);

6) је у питању уништавање штетних глодара;

7) је неопходно контролисати бројност популације одређене врсте дивљих животиња, у складу са посебним прописима;

8) се врши у сврху одстрањивања вишка једнодневних пилића и ембриона у јајима.

У случају из тач. 1) и 2) овог члана, лишавање животиња живота врши се на основу мишљења ветеринара.

У случају из тачке 5) овог члана, лишавање животиња живота врши се под надзором Министарства.

Члан 19.

Животиња не сме да се лиши живота на јавним местима, осим:

1) у ловиштима, у складу са законом којим се уређује ловство;

2) у случају када је неопходно лишити животињу непотребног бола и патње, ако њен опоравак није могућ;

3) ради спречавања ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести, односно ако се тиме обезбеђује превенција и контрола болести, у складу са законом којим се уређује здравље животиња.

Захтеви заштите добробити животиња
приликом лишавања животиња живота

Члан 20.

Лишавање животиње живота обавља се на хуман начин који проузрокује тренутну и сигурну смрт.

Лишавање животиње живота мора да се обавља уз претходно омамљивање животиње, осим код принудног лишавања животиње живота ради прекида патње и бола насталих услед патолошког стања, повреде или заразне болести, а без могућности да се они смање.

Животињу може да лиши живота само ветеринар или ветеринарски техничар под надзором ветеринара или друго обучено лице у складу са овим законом, осим у случајевима када је угрожена безбедност људи и животиња, ако овим законом није друкчије прописано.

Лица из става 3. овог члана дужна су да после спроведеног поступка лишавања животиње живота провере да ли је наступила смрт животиње.

Министар ближе прописује захтеве, начин и средства за лишавање животиња живота.

IV. ПОСЕБНИ ЗАХТЕВИ ЗАШТИТЕ ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

А) ЗАШТИТА ДОБРОБИТИ ПРОИЗВОДНИХ ЖИВОТИЊА

1. Држање, репродукција и узгајање производних животиња

Захтеви у погледу објеката, начина држања и узгајања животиња

Члан 21.

Производне животиње могу да се држе, репродукују и узгајају у објектима који испуњавају захтеве за добробит животиња у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Објекти из става 1. овог члана морају да буду уписани у регистар објеката који води Министарство, у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Физичка и правна лица и предузетници који се баве држањем, репродукцијом и узгајањем животиња у производне сврхе дужни су да воде евиденцију, која се нарочито односи на кретање, исхрану, лечење и угинуће животиња.

Лица из става 3. овог члана дужна су да евиденцију чувају најмање три године.

Министар ближе прописује захтеве које треба да испуњавају објекти из става 1. овог члана у погледу заштите добробити животиња, начин држања и узгајања животиња и посебне захтеве за одређене врсте и категорије животиња, као и садржину евиденције из става 4. овог члана.

Јединице локалне самоуправе прописују подручје једног или више насељених места, односно катастарских општина које улазе у њихов састав на којима се могу држати, репродуковати и узгајати производне животиње, као и начин држања и број животиња.

Обавезе власника, односно држаоца животиња

Члан 22.

Власник, односно држалац животиње дужан је да обезбеди:

1) одговарајући и сигуран смештај животиње, као и микроклиматске услове, хигијену, довољно простора, слободу кретања, храну и воду која одговара врсти, раси, полу, старости и физичким, биолошким, производним потребама и потребама у понашању животиње;

2) заштиту животиња од штетног утицаја временских прилика, као и од природних непријатеља;

3) одвојено држање животиња које узнемиравају једна другу или представљају опасност за друге животиње и људе;

4) одвојено држање болесних, повређених и изнемоглих животиња;

5) да о појединим врстама и категоријама животиња брине потребан број обучених лица.

Власник, односно држалац животиње дужан је да спречи настанак технопатија.

Министар прописује програм обуке за лица из става 1. тачка 5). овог члана.

Захтеви који се односе на слободу кретања животиња

Члан 23.

Власник, односно држалац животиње не сме животињи да ограничава слободу кретања на начин који може да доведе до непотребног бола, патње, страха, стреса и повреде, а узимајући у обзир врсту животиње.

Власник, односно држалац животиње дужан је да животињи која је стално или привремено везана или борави у ограниченом простору обезбеди простор који одговара њеним физиолошким и етолошким потребама.

2. Превоз животиња

Овлашћење за превоз животиња

Члан 24.

Превоз животиња може да обавља превозник који је од стране Министарства овлашћен за превоз животиња и који је уписан у регистар превозника животиња.

Изузетно од става 1. овог члана, превоз животиња може да обавља и превозник који је овлашћен за превоз животиња у некој од земаља чланица Европске уније.

Овлашћење за кратки и дуги превоз животиња издаје се превознику који испуњава захтеве у погледу превозног средства за превоз животиња и који је обезбедио лице, односно пратиоца који је обучен за добробит животиња у току превоза и поседује потврду о обучености за добробит животиња током превоза.

За друмско превозно средство намењено за дуги превоз животиња, ветеринарски инспектор претходно записником утврђује испуњеност захтева у погледу превозног средства и издаје потврду о испуњености захтева за превозно средство (у даљем тексту: потврду о одобрењу друмског превозног средства).

Захтев за издавање овлашћења из става 3. овог члана подноси се Министарству.

Министар решењем издаје овлашћење за кратки или дуги превоз животиња, у зависности од дужине трајања превоза, на обрасцу који чини саставни део решења.

Решење из става 6. овог члана издаје се на рок важења од пет година.

Решење из става 6. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Изузетно од става 1. овог члана, превознику није потребно овлашћење за превоз животиња у случају да врши превоз животиња на удаљености до 65 km, рачунајући од места утовара до места истовара.

Министар ближе прописује захтеве које морају да испуњавају превозна средства за превоз животиња у погледу добробити животиња, програм обуке о добробити животиња за лица која обављају превоз животиња, односно пратиоце, изглед обрасца потврде о обучености за добробит животиња током превоза, критеријуме за одређивање кратког и дугог превоза животиња, изглед обрасца потврде о одобрењу друмског превозног средства за дуги превоз, као и изглед обрасца овлашћења за кратки и дуги превоз животиња.

Промена података

Члан 25.

Превозник је дужан да сваку промену података утврђених решењем из члана 24. став 6. овог закона пријави Министарству, у року од 15 дана од дана наступања промене.

Ако се у току службене контроле која се врши у складу са овим законом и законом којим се уређују службене контроле, утврди да превозник више не испуњава захтеве на основу којих му је издато решење из члана 24. став 6. овог закона, министар доноси решење о укидању тог решења пре истека његовог рока важења.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Превоз животиња без издатог овлашћења

Члан 26.

Изузетно од члана 24. става 1. овог закона, превоз животиња може да обавља и физичко лице ради превоза сопствених животиња у сопственом превозном средству (у даљем тексту: некомерцијални превоз), ако је уписано у регистар превозника животиња који се води у складу са овим законом.

Поред случаја из става 1. овог члана, физичко лице може да обавља превоз животиња и ако није уписано у регистар превозника животиња, у случају када то захтевају потребе обављања послова примарне производње, и то ради:

- 1) сезонског пресељења животиња на испашу, које се обавља сопственим превозним средством;
- 2) превоза сопствених животиња на удаљености до 50 km од сопственог газдинства.

Регистар превозника животиња

Члан 27.

Министарство води регистар превозника животиња.

У регистар превозника животиња уписује се превозник коме је издато решење из члана 24. став 6. овог закона.

У регистар превозника животиња уписује се и физичко лице које врши некомерцијални превоз из члана 26. став 1. овог члана.

Регистар превозника животиња нарочито садржи:

- 1) редни број уписа;
- 2) пословно име, односно име и презиме превозника;
- 3) седиште, односно адресу превозника.

Из регистра превозника животиња брише се превозник коме је донето решење о укидању овлашћења за превоз из члана 25. став 2. овог закона, као и у другим случајевима у складу са законом.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења регистра превозника животиња.

Регистар превозника објављује се на интернет страници Министарства.

План путовања

Члан 28.

Превозник који има овлашћење за дуги превоз животиња дужан је да има план путовања у превозном средству, који нарочито садржи:

- 1) податке о планирању путовања;
- 2) податке о месту поласка;

- 3) податке о месту одредишта;
- 4) изјаву о стварно извршеном путовању;
- 5) податке о евентуалним разлозима за одступања од примене одредаба прописа којима се уређује добробит животиња током превоза.

Министар ближе прописује начин вођења плана путовања, као и изглед обрасца плана путовања.

Начин превоза животиња

Члан 29.

Животиња може да се превози само ако је способна да издржи путовање.

Превозник је дужан да превоз животиња обавља на начин којим се обезбеђује заштита живота и добробити животиња.

Животиње у току превоза мора да прати лице које је превозник задужио за бригу о добробити животиња (у даљем тексту: пратилац) и које је обучено за добробит животиња током њиховог превоза, у складу са чланом 24. овог закона.

Пратилац припрема животиње за превоз, надгледа их и брине о њима у току превоза.

Приликом гоњења, утовара, претовара, истовара, као и у току превоза, животињи не сме да се наноси бол, патња, повреде, односно не сме да се лишава основних физиолошких потреба, нити да се проузрокује њена смрт.

Истовар животиње мора да се обави без одлагања по приспећу у место одредишта.

Контролна станица у којој се врши истовар животиња, њихово храњење и напајање, у којој се животиње одмарају најмање 12 сати, односно у којој се врши утовар, мора да испуњава захтеве у погледу добробити животиња.

Министар решењем утврђује испуњеност захтева у погледу добробити животиња које мора да испуњава контролна станица из става 7. овог члана.

Решење из става 8. је коначно и против њега може се покренути управни спор.

Министар ближе прописује захтеве за превоз животиња, начин превоза животиња, захтеве које мора да испуњава контролна станица и места за одмор у погледу добробити животиња, као и начин утовара, истовара, храњења и напајања животиња којим се обезбеђује њихова добробит.

Забрана превоза животиња

Члан 30.

Забрањено је превозити животиње, и то:

- 1) високобремените женке у периоду од последњих 10% времена од укупног трајања бременитости, женке првих седам дана после доношења младих на свет, новорођене животиње код којих пупчана врпца није сасвим

зарасла, болесне или повређене животиње, осим ако је превоз животиња неопходан ради лечења, принудног клања, односно принудног лишавања животиња живота;

2) у непокривеним превозним средствима, боксевима, контејнерима и другој опреми у којој нису заштићене од штетног утицаја временских прилика и разлика у климатским условима;

3) у топлим месецима у затвореним превозним средствима, боксевима, контејнерима и другој опреми, ако у току превоза није обезбеђено одговарајуће проветравање;

4) које су осетљиве на разлике у температури, ако у току превоза није обезбеђена стална температура;

5) ако превозно средство не испуњава прописане услове;

6) ако је смештај такав да су могуће повреде или испадање животиње из превозног средства;

7) ако се у току превоза не може обезбедити напајање и храњење, прва помоћ и ветеринарско збрињавање болесних и повређених животиња;

8) водене животиње ако није обезбеђена довољна количина воде одговарајуће температуре и концентрације кисеоника у базену;

9) ако се са њима заједно превозе материје које су штетне по њихово здравље, као и заједно са лешевима животиња;

10) поштом;

11) ако превозник не поседује пратећу документацију у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња;

12) које узнемиравају једна другу и представљају међусобну опасност, осим ако су на одговарајући начин физички раздвојене.

Задржавање пошиљке животиња

Члан 31.

Пошиљка животиња током превоза не сме да се задржава, осим ако је то неопходно ради заштите добробити животиња, здравља животиња или људи или из других непредвиђених околности у складу са законом.

На граничним прелазима обезбеђује се предност превоза животиња у односу на друге пошиљке.

Када органи унутрашњих послова или царински органи задрже пошиљку животиња, превозника или превозно средство због тога што се превоз животиња обавља супротно одредбама овог закона, дужни су да о томе без одлагања обавесте надлежног ветеринарског инспектора, односно граничног ветеринарског инспектора.

У случају да задржавање пошиљке животиња током превоза траје дуже од два сата, за задржане животиње мора да се обезбеди одговарајућа брига, а уколико је то потребно, и њихово храњење, напајање, истовар и привремени смештај.

3. Клање животиња

Општи захтеви поступања са животињама током клања

Члан 32.

Пре клања, са животињом мора да се поступа на хуман начин, уз претходно стручно и на прописан начин изведено омамљивање.

Омамљивање животиње мора да се обави на начин којим се проузрокује тренутни губитак свести животиње који траје до наступа смрти животиње.

Приликом омамљивања, животиње не смеју да се обуздавају средствима која проузрокују бол и патњу, не смеју да се везују за задње ноге, нити да се каче пре омамљивања, осим живине и кунића, који могу да се окаче пре омамљивања ради клања, под условом да се одмах после тога омаме.

У циљу омамљивања животиња пре клања не сме да се користи бодаж, чекић, секира или друга средства која нису предвиђена за те намене у складу са овим законом.

Ако искрварење животиње није у потпуности завршено, не сме да се настави обрада закланих животиња.

Објекти, просторије, простор и опрема у кланици морају да испуњавају захтеве за добробит животиња.

Министар ближе прописује начин поступања са животињама непосредно пре клања, начин поступања приликом обуздавања, омамљивања и искрварења животиња, средства и методе омамљивања, као и захтеве које треба да испуњавају објекти, просторије, простор и опрема у кланици у погледу добробити животиња.

Посебни захтеви поступања са животињама током клања без претходног омамљивања

Члан 33.

Животиње могу да се кољу без претходног омамљивања у случају:

1) клања живине и кунића у домаћинству за сопствене потребе на начин и средствима који доводе до тренутне смрти;

2) принудног клања ради прекида патолошког стања животиње које може довести до угинућа због тешких повреда насталих услед несреће или из других здравствених разлога, ако нема услова за омамљивање;

3) религиозног клања које се обавља према прописима верске заједнице регистроване у Републици Србији.

У случајевима из става 1. овог члана, животиње пре клања морају да се обуздају на прикладан начин и искрваре брзо и стручно како би се бол и патња свели на најмању могућу меру.

Министар ближе прописује захтеве и начин клања животиња без претходног омамљивања.

Одговорно лице за добробит животиња током клања

Члан 34.

Обуздавање, омамљивање и клање животиња, осим живине и кунића који се кољу у домаћинству и за сопствене потребе, може да обавља само лице које је обучено за ту врсту послова.

Лице из става 1. овог члана мора да буде обучено за добробит животиња током клања.

Субјекат у пословању мора да има запослено лице које је одговорно за добробит животиња у кланицама, осим у кланицама које имају мањи капацитет клања животиња.

Лице из става 3. овог члана мора да буде обучено за добробит животиња у свим фазама клања.

Министар ближе прописује програм обуке о добробити животиња за лица из ст. 2. и 4. овог члана, као и критеријуме за одређивање капацитета клања у кланицама из става 3. овог члана.

Обавеза једнообразног поступања са животињама

Члан 35.

Субјекти у пословању дужни су да у свим фазама клања обезбеде једнообразно поступање са животињама у току смештаја животиња у депо, обуздавања, омамљивања, искрварења, на начин да се животиње поштеде бола, стреса, страха или патње који се могу избећи.

У циљу обезбеђења једнообразног поступања са животињама из става 1. овог члана субјекти у пословању доносе писана упутства - стандардне оперативне процедуре.

Министар ближе прописује садржину и начин спровођења стандардне оперативне процедуре из става 2. овог члана.

Религиозно клање

Члан 36.

Религиозно клање животиња могу да обављају лица која су за ту врсту клања овлашћена од стране верске заједнице регистроване у Републици Србији и то на начин којим се спречава непотребан бол, патња, страх и стрес.

Б) КОРИШЋЕЊЕ ЖИВОТИЊА У НАУЧНЕ И ОБРАЗОВНЕ СВРХЕ

1. Општи захтеви за коришћење животиња у научне и образовне сврхе

Овлашћење и упис у регистар

Члан 37.

Пројекат, односно поступак на животињама може да обавља корисник који је од стране Министарства овлашћен за обављање пројеката, односно поступака на животињама и уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, који води Министарство.

Кориснику се издаје овлашћење за обављање пројекта на животињама и уписује се у регистар из става 1. овог члана, ако:

- 1) испуњава захтеве у погледу добробити животиња;
- 2) поседује доказ да је обезбедио да су лица која раде са огледним животињама квалификована, односно прошла обуку о добробити огледних животиња, у складу са овим законом;
- 3) поседује доказ да је обезбедио ветеринара или друго оспособљено стручно лице за заштиту добробити огледних животиња.

Узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама може да обавља узгајивач, односно снабдевач ако је од стране Министарства овлашћен за узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама и уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња.

Узгајивачу, односно снабдевачу се издаје овлашћење за узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама и уписује се у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, ако испуњава услове из става 2. овог члана.

Захтев за издавање решења о овлашћењу и упису у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, лица из ст. 1. и 3. овог члана подносе Министарству.

Министар доноси решење о овлашћењу за обављање пројекта на животињама, односно за узгајање огледних животиња, односно за снабдевање огледним животињама и упису у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 6. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује захтеве за добробит огледних животиња у погледу простора за животиње, просторија, објеката и опреме, програм обуке о добробити огледних животиња, садржину захтева за издавање овлашћења и упис у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња.

Садржина регистра

Члан 38.

Регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, нарочито садржи:

- 1) редни број уписа;
- 2) пословно име и седиште, односно адресу корисника, узгајивача или снабдевача.

Министар ближе прописује садржину регистра корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња.

Регистар из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Министарства.

Брисање из регистра

Члан 39.

У случају да корисник, узгајивач, односно снабдевач престане да испуњава неки од услова из члана 37. став 2. овог закона министар доноси

решење о укидању овлашћења и брисању из регистра корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња.

Ако корисник, узгајивач, односно снабдевач, врши промену конструкције или функције објекта у коме се држе огледне животиње, а која може негативно да утиче на добробит животиња, дужан је да о томе обавести Министарство.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Стручна лица одговорна за обављање појединих стручних послова

Члан 40.

Корисник, узгајивач, односно снабдевач је дужан да обезбеди ветеринара или друга стручна лица која су одговорна за обављање појединих стручних послова у току спровођења пројекта, односно узгоја и снабдевања огледним животињама.

Министар ближе прописује врсте послова које обављају стручна лица из става 1. овог члана.

2. Етичка комисија за добробит огледних животиња

Образовање Етичке комисије

Члан 41.

Корисник, узгајивач, односно снабдевач је дужан да образује етичку комисију за добробит огледних животиња (у даљем тексту: Етичка комисија).

Етичка комисија у свом саставу мора да има стручно лице одговорно за добробит животиња из члана 37. став 2. тачка 3) овог закона, ветеринара са искуством у узгоју огледних животиња, стручњака са искуством примене статистике у истраживањима, представника удружења, односно организација чији циљеви су усмерени на заштиту добробити животиња, као и истраживача из сродних научних области.

У саставу Етичке комисије корисника најмање две трећине чланова морају да буду лица која нису запослена код корисника.

Послови Етичке комисије

Члан 42.

Етичка комисија корисника:

- 1) утврђује начин спровођења пројекта, односно поступка на животињама, у складу са овим законом;
- 2) обавља стручну контролу над спровођењем пројекта, односно поступка на животињама;
- 3) даје стручна мишљења Министарству о етичкој и научној оправданости спровођења пројекта;
- 4) подноси редовне годишње извештаје Министарству;
- 5) пружа савете лицима која раде са огледним животињама о добробити животиња, начину смештаја, бризи и коришћењу огледних животиња;

6) пружа савете о примени *3R принципа*, као и информације о најновијим техничким и научним достигнућима;

7) саставља и ажурира стандардне оперативне процедуре, које се односе на интерни надзор и извештавање о добробити животиња које се користе у научне сврхе;

8) прати развој пројеката;

9) пружа савете о удомљавању животиња коришћених у пројектима, укључујући и одговарајућу социјализацију ових животиња;

10) даје стручно мишљење за ретроспективну процену пројекта;

11) израђује претходну процену пројекта и сажетак пројекта.

Етичка комисија узгајивача, односно снабдевача обавља послове из става 1. тач. 6), 7) и 8) овог члана.

Етичка комисија корисника је дужна да без одлагања прекине спровођење пројекта, односно поступка ако се у току спровођења пројекта, односно поступка на животињама поступа супротно одредбама овог закона и да о томе обавести Министарство.

Етичка комисија води евиденцију о обављеним пословима из става 1. овог члана, која се чува најмање три године и мора се дати на увид по захтеву Министарства.

Министар ближе прописује садржину мишљења Етичке комисије, начин израде и садржину претходне процене пројекта, као и садржину сажетка пројекта.

3. Етички савет за добробит огледних животиња

Образовање Етичког савета

Члан 43.

Ради разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и учешћа у реализацији пројектних задатака у области добробити животиња, министар, у складу са прописима којима се уређује државна управа, решењем оснива посебну радну групу - Етички савет за добробит огледних животиња (у даљем тексту: Етички савет).

Административне и техничке послове за потребе Етичког савета обавља Министарство.

Послови Етичког савета

Члан 44.

Етички савет:

1) даје савете из етике и добробити животиња приликом спровођења пројеката и генетских модификација и манипулација животиња;

2) даје стручна мишљења о етичкој и научној оправданости обављања пројеката, као и прекида пројеката на животињама;

3) даје савете ради усаглашавања рада етичких комисија за заштиту добробити огледних животиња;

4) даје стручна мишљења о извођењу тешких пројеката, односно поступака;

5) подноси извештај о свом раду и стању добробити огледних животиња министру једном годишње;

6) подстиче развој алтернативних приступа за спровођење пројеката, односно поступака и прати методе које не укључују коришћење животиње у пројектима, односно поступцима и које користе мањи број животиња, односно укључују мање болне поступке;

7) подстиче развој програма размене органа и ткива животиња лишених живота, ради њиховог коришћења у научне сврхе;

8) даје стручно мишљење за ретроспективну процену пројекта;

9) обавља друге послове у складу са законом.

4. Начин спровођења пројеката, односно поступака на животињама

Решење о одобрењу спровођења пројеката

Члан 45.

Спровођење пројекта на животињама може да обавља корисник коме је издато решење о одобрењу спровођења пројекта на животињама, које доноси министар на основу поднетог захтева, достављене претходне процене пројекта и стручног мишљења Етичке комисије, а за извођење тешких поступака на животињама и на основу мишљења Етичког савета.

Решење из става 1. овог члана издаје се на рок важења од највише пет година, у зависности од сврхе пројекта и може да се продужи на захтев корисника, који се подноси најкасније седам дана пре истека рока важења одобрења.

Решење из става 1. овог члана доноси се у року од 30 дана од дана подношења захтева.

Решење из става 1. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Након доношења решења о одобрењу спровођења пројекта из става 1. овог члана, сажетак пројекта који је достављен уз претходну процену пројекта, објављује се на званичној интернет страници Министарства.

Садржина захтева за одобрење спровођења пројеката

Члан 46.

Захтев за одобрење спровођења пројекта подноси се Министарству. Захтев из става 1. овог члана мора да садржи:

1) опис поља истраживачког рада који је написан на јасан и недвосмислен начин, како би се разумео циљ истраживања;

2) предности и значај спровођења пројекта, потенцијалне опасности и непријатности за огледне животиње, као и категорију поступка по тежини;

3) детаљан опис материјала и метод рада;

4) доказе о постојању алтернативних метода спровођења пројеката и разлоге због којих се они не спроводе;

5) укупан број и врсту животиња по фазама пројекта;

6) врсте и дозе анестетика и аналгетика који ће се употребљавати;

7) опис очекиване реакције животиња;

8) опис могућих негативних утицаја поступака на животиње, тежине и дужине трајања таквих утицаја, методе које ће се предузети да би се такви негативни утицаји ублажили или избегли;

9) начин лишавања живота огледних животиња, ако се врши у току или на крају пројекта;

10) име лица које је задужено за заштиту добробити огледних животиња и његову стручну оспособљеност;

11) имена лица која ће учествовати у спровођењу пројекта у складу са овим законом.

Уз захтев из става 1. овог члана корисник доставља претходну процену пројекта и стручно мишљење Етичке комисије.

Министар прописује образац захтева за одобрење спровођења пројекта на животињама.

Обавеза пријаве промене података

Члан 47.

Корисник је дужан да Министарству пријави сваку промену података утврђених решењем из члана 45. став 1. овог закона, у року од седам дана.

Ако се промена података из става 1. овог члана односи на коришћење већег броја животиња, промену врсте животиња које се користе у пројекту, односно промену поступака, министар доноси решење о одобрењу спровођења пројекта на основу достављеног мишљења Етичке комисије, односно прибављеног мишљења Етичког савета.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Ретроспективна процена пројекта

Члан 48.

Ретроспективну процену пројекта спроводи Министарство на основу мишљења Етичке комисије, односно Етичког савета, а које се односи на спроведени пројекат.

О свакој спроведеној ретроспективној процени пројекта Министарство сачињава извештај.

Министар ближе прописује садржину и начин вршења ретроспективне процене пројекта, као и категорије пројекта за које се не врши ретроспективна процена.

Обавезе корисника

Члан 49.

Корисник је дужан да:

1) пројекат спроводи у складу са решењем о одобрењу спровођења пројекта;

2) обезбеди да се огледне животиње након завршетка пројекта лече или лише живота на хуман начин, ако је то потребно ради заштите добробити животиња;

3) спречи угинуће огледне животиње, као коначни резултат пројекта, ако је то могуће и замени га превременим лишавањем живота на хуман начин;

4) обезбеди да се огледна животиња која је већ коришћена у једном или више пројеката користи у новом пројекту, само уз поштовање прописаних услова, у зависности од тежине претходног, односно новог пројекта и здравственог стања животиње;

5) достави Министарству годишње извештаје о спроведеним пројектима;

6) чува документацију најмање пет година.

Врсте животиња које могу да се користе у пројектима

Члан 50.

Пројекат може да се спроводи само на животињама које су у власништву, односно поседу корисника, узгајивача, односно снабдевача.

Изузетно од става 1. овог члана, пројекат може да се спроводи и на:

1) другим обележеним и регистрованим животињама, уз писану сагласност власника;

2) дивљим животињама ради очувања животињске врсте.

Снабдевач може да испоручује огледне животиње само овлашћеним и регистрованим корисницима.

Министар ближе прописује врсте животиња које могу да се користе у пројектима, као и услове под којима животиње могу поново да се користе у пројектима.

Оправданост пројеката на животињама

Члан 51.

Пројекат на животињама може да се спроводи само ради:

1) основних истраживања;

2) транслацијских и примењених истраживања у сврху:

(1) превенције, дијагностиковања или лечења болести, лошег здравља или других аномалија или њихових последица по човека, животиње и биљке,

(2) добробити животиња и побољшања производних и других особина животиња које се узгајају у производне сврхе;

(3) откривања, оцене, контроле или промене физиолошког стања човека, животиње и биљке;

3) испитивања квалитета, ефикасности и безбедности лекова, хране, хране за животиње и осталих супстанци или производа;

4) заштите животне средине у интересу здравља или добробити људи или животиња;

5) истраживања у циљу очувања животињских врста;

6) научних истраживања;

7) образовања и стручног оспособљавања;

8) судско-медицинских испитивања.

Пројекат мора да се спроводи само у просторијама корисника.

Изузетно од става 2. овог члана, министар у одређеним случајевима решењем може да дозволи спровођење пројекта ван просторија корисника.

Решење из става 3. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

3R принцип

Члан 52.

Пројекат, односно поступак на животињама може да се спроводи само ако циљ истраживања не може да се постигне другим научним методама и ако се очекивана бол, патња, страх, стрес и повреде животиња могу етички оправдати очекиваним резултатима, који су од значаја за човека, животиње и науку.

Поступак на животињама не може да се спроводи ако постоји алтернативни метод за спровођење поступка којим се постиже исти циљ.

Пројекат на животињама мора да се спроводи у складу са *3R принципом*, односно принципом замене коришћења огледних животиња методама које не захтевају њихову употребу, коришћења најмањег броја огледних животиња неопходног за постизање циља пројекта и побољшања услова узгоја, смештаја, спровођења поступака са огледним животињама, да би се отклонио или смањено на најмању могућу меру евентуални бол, патња, стрес, или трајна повреда животиње.

Начин спровођења поступка на огледним животињама

Члан 53.

Поступак на огледним животињама мора да се спроводи применом опште или локалне анестезије, као и аналгезије и других стручних метода које искључују бол, патњу, страх и стрес, осим у случају када се њиховом применом наноси већа штета, односно угрожава здравље огледној животињи или се не постиже циљ пројекта.

Поступци се класификују према степену бола, патње, стреса или трајне повреде, која се очекује код сваке појединачне животиње током поступка, односно пројекта.

Министар ближе прописује начин примене анестезије, односно аналгезије огледних животиња, критеријуме за процену јачине сваког поступка, начин класификације поступака и примере различитих типова поступака.

Начин поступања са огледним животињама

Члан 54.

Корисник, узгајивач, односно снабдевач је дужан да се брине о огледним животињама са пажњом доброг домаћина, као и да им обезбеди одговарајући смештај, бригу и негу пре, у току и после спровођења пројекта, односно поступка.

Смрт животиње, као крајњи исход пројекта, односно поступка треба избегавати што је више могуће и заменити га лишавањем животиња живота на хуман начин у складу са овим законом.

Министар ближе прописује начин неге и поступања са огледним животињама при држању, репродукцији, коришћењу, превозу, начин означавања и идентификације огледних животиња, као и начин и методе лишавања животиња живота.

Забрана спровођења пројекта на животињама

Члан 55.

Пројекат на животињама не сме да се спроводи у случају:

- 1) испитивања оружја, ратне опреме, као и утицаја радијације;
- 2) испитивања козметичких препарата и супстанци које улазе у њихов састав, хемијских средстава за прање и дезинфекцију предмета опште употребе, дуванских и алкохолних производа, односно средстава за повећање мишићне снаге и других сличних средстава;
- 3) поступака који се спроводе без анестезије, супротно одредбама овог закона;
- 4) напуштених животиња, односно животиња из прихватилишта;
- 5) приказивања биолошких и медицинских правила или чињеница које су већ научно потврђене.
- 6) животиња узетих из природне средине;
- 7) примата;
- 8) угрожених животињских врста;
- 9) постојања друге признате научне методе или научне стратегије за постизање жељеног резултата, а која не укључује коришћење живих животиња.

Изузетно од става 1. тач. 6), 7) и 8) овог члана, пројекат може да се спроводи на основу решења о одобрењу пројекта које доноси министар, на основу прибављеног мишљења надлежног органа за заштиту природе Републике Србије и мишљења Етичког савета, која су заснована, поред осталог, и на научним доказима и сазнањима да се коришћењем других животиња не могу постићи циљеви пројекта у складу са овим законом.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Разлози за дуплирање пројекта

Члан 56.

При планирању пројекта корисник мора да узме у обзир податке прикупљене у претходним пројектима, како не би дошло до дуплирања.

Изузетно, министар решењем може да одобри дуплирање пројекта, ако је то потребно у циљу заштите јавног здравља и безбедности и заштите животне средине.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Вођење евиденције

Члан 57.

Корисник, узгајивач и снабдевач дужан је да води евиденцију о држању, репродукцији, промету, односно спровођењу пројеката на животињама, која нарочито садржи податке о броју, врсти животиња, сврси спровођења пројеката и класификацији тежине пројеката.

Евиденција из става 1. овог члана чува се најмање пет година.

Подаци из става 1. овог члана достављају се Министарству најкасније до 1. фебруара текуће године за претходну годину.

Министар ближе прописује садржину евиденције из става 1. овог члана.

Поступци на животињама у образовне сврхе

Члан 58.

Поступци на животињама могу да се спроводе у образовне сврхе само ако не проузрокују бол, патњу, страх, стрес, повреду или смрт животиња.

У основним и средњим школама дозвољено је да се обављају вежбе на живим животињама које су опсервативног карактера.

У основним и средњим школама и у високошколским установама не могу да се обављају вежбе на лешевима животиња које су лишене живота у циљу извођења практичних вежби.

Изузетно од става 1. овог члана, министар, на основу мишљења Етичког савета, може да одобри поступке који се спроводе у високошколским или научноистраживачким установама, у сврху образовања за једну академску годину, и то само у случају ако задовољавајући резултати не могу да се постигну другим наставним методама (компјутерска симулација, филм, слике, модели, препарати и сл.).

Објављивање научних радова

Члан 59.

Објављивање научних радова не може да се врши у случају када је пројекат на животињама спроведен супротно одредбама овог закона.

Генетске модификације и манипулације

Члан 60.

Генетске модификације и манипулације у пројектима, односно поступцима на животињама могу да се одобре само ако се тим поступцима не угрожава живот и добробит животиња и не ремети равнотежа у екосистему, а фаворизују жељене фенотипске и генотипске особине.

В) КУЋНИ ЛЉУБИМЦИ

1. Начин поступања са кућним љубимцима

Општи захтеви поступања са кућним љубимцима
и обележавање кућних љубимаца

Члан 61.

Власник, односно држалац кућног љубимца дужан је да се према кућном љубимцу понаша одговорно, у складу са његовом врстом, расом, полом, старошћу, као и физичким и биолошким специфичностима и потребама у понашању и здравственом стању кућног љубимца.

Кућни љубимци обележавају се и евидентирају у складу са законом којим се уређује здравље животиња, односно заштита природе.

Обавеза власника, односно држаоца кућних љубимаца

Члан 62.

Власник, односно држалац кућних љубимаца дужан је да одговарајућим држањем и другим мерама и средствима спречи да кућни љубимци угрозе људе, друге животиње и околину.

Власник, односно држалац кућних љубимаца, дужан је да спречи рађање нежељених кућних љубимаца (у даљем тексту: нежељено легло), и то онемогућавањем контакта мужјака и женке и применом контрацепције, кастрације мужјака и стерилизацијом женке.

Нежељеним леглом сматра се легло које настане када власник непажњом дозволи парење своје женке и нема план како да младунце збрине (прода или поклони).

Ако власник, односно држалац кућног љубимца не обезбеди одговарајући и сигуран смештај кућном љубимцу о коме није у могућности да се даље брине, сматраће се да је напустио кућног љубимца.

Пси који се држе као кућни љубимци, а који могу представљати опасност за околину, морају да се држе на прописани начин.

Министар ближе прописује начин држања паса који могу представљати опасност за околину.

Обавезе лица која репродукују кућне љубимце у свом домаћинству

Члан 63.

Власник, односно држалац кућних љубимаца који репродукује кућне љубимце дужан је да брине о заштити здравља, живота и добробити легла, као и да обележи и региструје младунце.

Власник, односно држалац кућних љубимаца из става 1. овог члана дужан је да збрине младунце из легла својих кућних љубимаца уступањем, односно продајом.

Власник, односно држалац кућних љубимаца из става 1. овог члана дужан је да лицу којем уступи или прода кућног љубимца преда и писано упутство о начину држања кућних љубимаца, као и друге податке који су од значаја за држање кућног љубимца, а нарочито у погледу хигијене, исхране, расних одлика, карактера, основне обуке, социјализације и одржавања кондиције, у зависности од врсте.

Власник, односно држалац кућних љубимаца који репродукује кућне љубимце у свом домаћинству дужан је да то пријави Министарству, на посебном обрасцу.

Министарство води евиденцију лица из става 4. овог члана.

Министар прописује изглед обрасца пријаве из става 4. овог члана.

Недозвољен начин држања и коришћења кућних љубимаца

Члан 64.

Кућни љубимци не смеју да се држе, репродукују и користе за:

- 1) рад, односно вучу и ношење терета;
- 2) исхрану, односно производњу хране, коже, крзна, као и у друге комерцијалне сврхе.

Власник, односно држалац пса који у току дана држи пса везаног на ланцу или на неки сличан начин везаног мора да обезбеди довољно дуг ланац који омогућава псу да се креће и да му не наноси повреде, као и да му омогућава приступ храни, води и заклону од лоших временски прилика.

Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака

Члан 65.

Јединице локалне самоуправе дужне су да израде и спроводе програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака према карактеристикама средине, а који нарочито садржи:

- 1) мере у сврху спречавања напуштања и контролу размножавања паса и мачака;
- 2) информисање и јачање свести јавности о значају и начинима контроле и смањења популације напуштених паса и мачака.

Јединице локалне самоуправе прописују врсту и број кућних љубимаца који могу да се држе у домаћинству, као и место и начин извођења кућних љубимаца, а нарочито паса и мачака на јавне површине и заједничке делове зграде.

2. Репродукција и промет кућних љубимаца

Одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца

Члан 66.

У одгајивачницама се врши држање и репродукција кућних љубимаца у комерцијалне сврхе.

У објектима у којима се обавља трговина кућних љубимаца на велико и мало (у даљем тексту: продавнице кућних љубимаца) врши се продаја кућних љубимаца, осим паса и мачака.

Одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца морају да испуњавају захтеве у погледу добробити животиња и да буду уписане у регистар објеката који води Министарство, у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца морају да воде евиденцију, која нарочито садржи податке о врсти и броју кућних љубимаца, пореклу, идентификационом броју и старосној доби кућних љубимаца, као и личним подацима лица којима је продат кућни љубимац.

Одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца за сваког продатог кућног љубимца издају писано упутство о начину држања те животиње.

Лица која раде са животињама у одгајивачницама и продавницама кућних љубимаца морају да буду обучена за добробит животиња.

Министар ближе прописује захтеве које морају да испуњавају одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца у погледу добробити животиња, садржину евиденције и програм обуке о добробити животиња.

3. Објекти за хигијену и улепшавање кућних љубимаца

Члан 67.

Лица која раде у објектима за хигијену и улепшавање кућних љубимаца дужна су да се у свом раду и поступцима са кућним љубимцима придржавају начела заштите добробити животиња у складу са овим законом.

4. Дивље и егзотичне животиње као кућни љубимци

Члан 68.

Држање и репродукција дивљих и егзотичних животиња као кућних љубимаца може да се обавља у складу са законом којим се уређује заштита животне средине и законом којим се уређује заштита природе, уз поштовање начела добробити животиња која су прописана овим законом.

5. Пансиони и прихватилишта

Захтеви које мора да испуњава пансион

Члан 69.

Пансион мора да испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у погледу простора, просторија и опреме, у складу са овим законом и мора да буде уписан у регистар објеката који води Министарство, у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Лица која раде са кућним љубимцима у пансиону морају да буду обучена за добробит животиња и да са кућним љубимцима поступају на начин којим се обезбеђује заштита добробити.

О смештају и бризи о животињама у пансиону закључује се уговор, у складу са законом којим се уређују облигациони односи, између власника пансиона и власника, односно држаоца кућног љубимца, ком приликом се власнику пансиона ставља на увид потврда или други доказ о здрављу кућног љубимца кога предаје на бригу и чување.

Ако власник, односно држалац не преузме кућног љубимца из пансиона у року од 15 дана од дана истека уговореног рока, односно ако не продужи уговор о коришћењу пансиона, сматраће се да је напустио кућног љубимца и кућни љубимац постаје власништво пансиона, осим ако власник, односно држалац кућног љубимца у том року не оправда разлоге због којих ту животињу није преузео у прописаном року.

Министар ближе прописује захтеве за заштиту добробити животиња које мора да испуњава пансион, начин поступања са животињама у пансиону и програм обуке о добробити животиња за лица из става 2. овог члана.

Захтеви које мора да испуњава прихватилиште

Члан 70.

Прихватилиште мора да испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у погледу простора за животиње, просторија и опреме, у складу са овим законом и мора да буде уписано у регистар објеката који води Министарство, у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња.

Прихватилиште мора да се налази на месту на коме неће нарушавати јавни ред и мир.

Лица која раде са животињама у прихватилишту морају да буду обучена за добробит животиња и да са животињама поступају на начин којим се обезбеђује заштита добробити животиња.

Министар прописује ближе захтеве за заштиту добробити животиња које морају да испуњавају прихватилишта, начин поступања са животињама у прихватилишту и програм обуке о добробити животиња за лица из става 3. овог члана.

Опште обавезе власника пансиона и прихватилишта

Члан 71.

Власник пансиона, односно прихватилишта, дужан је да обезбеди здравствену заштиту животиња.

Власник пансиона, односно прихватилишта, дужан је да се о животињама у пансиону, односно прихватилишту брине са пажњом доброг домаћина и одговоран је за живот, здравље и добробит животиња у пансиону, односно прихватилишту.

Власник пансиона, односно прихватилишта, дужан је да води евиденцију о животињама и да ту евиденцију чува три године.

Министар прописује садржину евиденције коју води власник пансиона, односно прихватилиштва.

Посебне обавезе власника прихватилишта

Члан 72.

Власник прихватилишта:

1) обезбеђује збрињавање напуштене, изгубљене и одузете животиње, у складу са овим законом;

2) обезбеђује спровођење мера превентивне здравствене заштите животиња и потребну помоћ животињама од стране ветеринара;

3) предузима потребне активности у циљу проналажења власника, односно држаоца животиња;

4) припрема план збрињавања животиња у случају затварања прихватилишта или елементарних непогода.

Власник прихватилишта дужан је да власнику, односно држаоцу, на његов захтев и уз доказ о власништву, врати животињу која је смештена у прихватилиште, у што краћем року.

Ако власник, односно држалац не преузме животињу у року од 15 дана од дана смештаја у прихватилиште, животиња постаје власништво прихватилишта.

Додатне обавезе прихватилишта за псе и мачке које обезбеђују јединице локалне самоуправе

Члан 73.

Јединице локалне самоуправе дужне су да на својој територији обезбеде прихватилиште за псе и мачке.

У прихватилиште за псе и мачке које обезбеђују јединице локалне самоуправе смештају се:

- 1) напуштени и изгубљени пси и мачке;
- 2) пси и мачке чији власници, односно држаоци не могу више да се брину о њима;
- 3) пси и мачке које Министарство или други државни орган одузме власницима, односно држаоцима;
- 4) пси и мачке које су у опасности услед елементарних непогодана или других сличних ситуација.

Власник прихватилишта из става 1. овог члана дужан је да сарађује са надлежним ветеринарским службама, удружењима за заштиту животиња и правним субјектима који обављају послове зоохигије на територији јединице локалне самоуправе, као и да редовно обавештава јавност и друге власнике прихватилишта о животињама које се налазе у прихватилишту.

Начин прикупљања и поступљања са напуштеним псима и мачкама
од стране јединица локалне самоуправе

Члан 74.

Јединице локалне самоуправе дужне су да:

- 1) организују зоохигијенску службу која прикупља, превози и збрињава напуштене и изгубљене псе и мачке, у складу са законом којим се уређује комунална делатност;
- 2) напуштеним и изгубљеним псима и мачкама пруже помоћ, бригу и смештај у прихватилиште у складу са овим законом.

Приликом прикупљања и превоза напуштених и изгубљених паса и мачака, животиње се прикупљају на начин којим се проузрокује најмањи степен бола, патње, страха и стреса за животињу.

Обавеза пријаве губитка животиње

Члан 75.

Власник, односно држалац који изгуби животињу дужан је да тај губитак без одлагања, а најкасније у року од три дана од дана губитка животиње, пријави надлежном правном субјекту који обавља послове зоохигије на територији јединице локалне самоуправе и ветеринарској служби.

Ако власник, односно држалац не пријави губитак из става 1. овог члана сматра се да је напустио животињу.

Трошкови збрињавања напуштених, изгубљених и одузетих животиња

Члан 76.

Трошкове збрињавања напуштених, изгубљених, и одузетих животиња сноси власник, односно држалац животиње, а ако је непознат трошкове збрињавања животиње сноси власник прихватилишта.

Г) ЗАШТИТА ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА У ЗООЛОШКОМ ВРТУ

Обавеза власника зоолошког врта

Члан 77.

Власник зоолошког врта дужан је да нарочито обезбеди:

- 1) објекат, простор и опрему за држање и репродукцију животиња у заточеништву који одговарају потребама сваке животињске врсте;
- 2) одговарајуће просторије за изолацију животиња;
- 3) заштиту животиња од посетилаца и посетилаца од животиња;
- 4) спровођење здравствене заштите;
- 5) храну и воду у складу са потребама сваке животињске врсте;
- 6) вођење евиденције о свакој јединки, као и о свим продатим, размењеним или поклоњеним животињама;
- 7) програм одржавања збирке са листом врста и плановима збрињавања евентуалног потомства;
- 8) план збрињавања животиња у случају његовог затварања или елементарних непогода;
- 9) лице одговорно за добробит животиња.

Испуњеност услова из става 1. овог члана решењем утврђује министар.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује захтеве које треба да обезбеди зоолошки врт, као и стручну спрему лица одговорног за добробит животиња.

Промет дивљих животиња из зоолошких вртова

Члан 78.

Промет дивљих животиња из зоолошких вртова које су под посебним режимом заштите у складу са домаћим и међународним прописима може да се врши једино између зоолошких вртова, уз сагласност министра и министра надлежног за послове заштите животне средине.

Д) ОБУКЕ О ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

Спровођење обуке о добробити животиња

Члан 79.

Министарство спроводи обуку о добробити животиња из члана 22. став 3, члана 24. став 10, члана 34. став 5, члана 37. став 8, члана 66. став 7, члана 69. став 5. и члана 70. став 4. овог закона.

Послове спровођења обуке о добробити животиња Министарство може да уступи правном лицу које испуњава услове у погледу стручног кадра, у зависности од програма обуке.

Министар ближе прописује захтеве које треба да испуњавају правна лица из става 2. овог члана.

V. УДРУЖЕЊА У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ДОБРОБИТИ ЖИВОТИЊА

Обавеза удружења у области заштите добробити животиња

Члан 80.

Удружења која су регистрована у складу са законом којим се уређује регистрација и оснивање удружења, чији циљеви су усмерени на заштиту добробити животиња, дужна су да раде на ширењу свести и информисању јавности о добробити животиња, у складу са овим законом, и да својим деловањем активно учествују у заштити добробити животиња на начин којим се не повређује етика и права других грађана и организација, а ако имају прихватилиште дужна су да раде на збрињавању, напуштених животиња уз претходни опоравак и здравствено збрињавање животиња.

Члан 81.

У случају да удружења обављају активности супротно одредбама овог закона, Министарство о томе обавештава надлежни државни орган код кога су регистрована.

VI. НАДЗОР

1. Надзор над применом закона

Члан 82.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство, у складу са законом којим се уређују службене контроле, законом којим се уређује инспекцијски надзор, као и другим прописима којима се уређује организација државне управе и делокруг послова.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона Министарство врши преко ветеринарских инспектора.

Надзор из става 1. овог члана обавља се на основу анализе ризика, плана службених контрола, случајним одабиром места контроле, по сазнању о поступању супротно одредбама овог закона, као и у другим случајевима предвиђеним законом којим се уређују службене контроле, односно законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 83.

Надзор над спровођењем послова које обављају јединице локалне самоуправе у складу са чланом 21. став 6. и чланом 65. овог закона, врши се у

складу са законом којим се уређује локална самоуправа и законом којим се уређује комунална делатност.

2. Права и дужности ветеринарског инспектора

Спровођење надзора

Члан 84.

У спровођењу службених контрола и других службених активности, односно инспекцијског надзора, поред овлашћења датих законом којим се уређују службене контроле, односно законом којим се уређује инспекцијски надзор, ветеринарски инспектор има право и дужност да проверава, односно контролише:

- 1) да ли се са животињама поступа у складу са овим законом;
- 2) да ли објекти, простор и просторије у којима се врши држање, узгој, репродукција, продаја, клање, смештај и збрињавање животиња испуњавају прописане услове у погледу добробити животиња;
- 4) начин држања, узгоја, репродуковања, промета и превоза животиња;
- 5) начин лишавања животиња живота и клања производних животиња;
- 6) испуњеност прописаних захтева за добробит животиња током превоза за превозна средства, места за одмор животиња и контролне станице;
- 7) поседовање одговарајућег овлашћења, односно решења, у складу са овим законом;
- 8) да ли лица која раде са животињама испуњавају прописане захтеве у погледу обучености за добробит животиња;
- 9) поседовање прописане документације и вођење евиденције у складу са овим законом;
- 10) спровођење генетских модификација и манипулација на животињама;
- 11) примену лекова или других супстанци које могу да доведу до промена у понашању, физичким и психичким способностима животиња, а који се не примењују за лечење животиња;
- 12) спровођење интервенција на животињама;
- 13) коришћење животиња током јавног приказивања животиња и ради производње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона;
- 14) коришћење животиња за рад;
- 15) испуњеност прописаних захтева за спровођење пројеката, односно поступака на животињама, као и обављање послова узгајања огледних животиња и снабдевање огледним животињама;
- 16) да ли објекти, простор, просторије и опрема корисника, узгајивача и снабдевача испуњавају услове у погледу добробити животиња.

У обављању послова контроле из става 1. тач. 1) до 14) овог члана, осим када је у питању добробит огледних животиња, примењује се закон којим се уређују службене контроле, уз супсидијарну примену закона којим се уређује инспекцијски надзор.

У обављању послова контроле из става 1. тач. 1), 2), 3), 7), 8), 9), 15) и 16) овог члана, када је у питању добробит огледних животиња, примењује се закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Надлежни орган је дужан да сачини план инспекцијских надзора свих корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, а који нарочито садржи учесталост и обим вршења контроле, као и начин чувања резултата контроле.

У вршењу службених контрола и других службених активности, односно инспекцијског надзора из става 1. овог члана, ветеринарски инспектор има право и дужност да:

- 1) контролише извршавање мера по овом закону;
- 2) предузима и друге радње у складу са законом којим се уређују службене контроле, односно законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Сарадња надлежних органа у поступку надзора

Члан 85.

На захтев ветеринарског инспектора, министарство надлежно за унутрашње послове у границама својих овлашћења пружа помоћ при спровођењу инспекцијског надзора.

У случајевима када ветеринарски инспектор утврди такве повреде закона за које су истовремено прописане и надлежности других инспекцијских органа, обавезан је да без одлагања обавести Министарство, како би се заједнички извршио надзор и предузеле одговарајуће мере, у складу са законом.

4. Мере које налаже ветеринарски инспектор

Члан 86.

У вршењу послова из члана 84. овог закона ветеринарски инспектор је дужан и овлашћен да:

1) нареди отклањање неправилности при држању, узгоју, репродукцији, клању, лишавању животиња живота, утовару, претовару, истовару, превозу и коришћењу животиња;

2) нареди отклањање неправилности приликом јавног приказивања животиња, као и приликом коришћења животиња ради производње филмова, реклама и других дела;

3) нареди отклањање неправилности приликом спровођења интервенција на животињама;

4) нареди отклањање неправилности у погледу коришћења објеката, простора, просторија и опреме у којима се држе, узгајају, репродукују и врши промет животиња, као и неправилности у вођењу евиденције, односно забрани употребу објекта, простора, просторија и опреме, ако неправилности нису отклоњене у одређеном року;

5) забрани коришћење животиње за рад, ако се обавља супротно одредбама овог закона;

6) забрани јавно приказивање животиња, ако се оно спроводи супротно одредбама овог закона;

7) забрани борбе између животиња или између животиња и људи;

8) забрани спровођење интервенција на животињама, ако се оне спроводе супротно одредбама овог закона;

9) забрани лишавање животиња живота од стране нестручног лица и на начин супротно одредбама овог закона;

10) забрани утовар, претовар, превоз и истовар животиња, ако нису испуњени услови прописани овим законом;

11) привремено забрани клање животиња које се обавља супротно одредбама овог закона;

12) забрани генетске модификације и манипулације на животињама, ако се обављају без одобрења;

13) нареди прекид спровођења пројекта, односно поступка на животињама ако се спроводе без решења о одобрењу спровођења пројекта, односно поступка на животињама или ако се спроводе супротно одредбама овог закона;

14) привремено забрани спровођење пројекта, односно поступка на животињама ако недостаци у вези са спровођењем пројекта, односно поступка нису отклоњени у прописаном року;

15) привремено одузме документацију и предмете који у прекршајном или неком другом казненем поступку могу послужити као доказ и за то издаје потврду;

16) нареди привремено одузимање животиње чије држање није дозвољено, као и у случају да није поступљено по решењу инспектора који је наредио меру отклањања недостатака или изрекао меру забране;

17) привремено забрани држање и репродукцију свих или појединих врста животиња, ако власник, односно држалац поступа супротно одредбама овог закона;

18) нареди и друге мере у случају непоштовања захтева који су прописани овим законом, у складу са законом којим се уређују службене контроле, односно законом којим се уређује инспекцијски надзор;

19) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, односно пријаву за привредни преступ или кривично дело, уколико оцени да постоји сумња да је повредом прописа учињен прекршај, привредни преступ или кривично дело, у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор.

У случају мере из става 1. тачка 16) овог члана, привремено одузета животиња може бити враћена власнику, односно држаоцу ако су испуњени услови из овог закона за њено даље држање, односно може се збринути на начин прописан овим законом и законом којим се уређује здравље животиња или лишити живота о трошку власника.

Жалба

Члан 87.

Мере из члана 86. став 1. тач. 1) - 17) овог закона ветеринарски инспектор утврђује решењем.

На решење ветеринарског инспектора може се изјавити жалба министру у року од осам дана од дана достављања решења.

Жалба не одлаже извршење решења.

Решење министра је коначно и против њега се може покренути управни спор.

6. Обавезе лица над којима се обавља инспекцијски надзор

Члан 88.

Власници, односно држаоци животиња, власници објеката, простора, просторија, опреме и превозних средстава који подлежу инспекцијском надзору, дужни су да исти омогуће, пружи податке и обавештења, као и документацију за несметан рад ветеринарског инспектора.

Лица из става 1. овог члана су дужна да у року од три дана од дана вршења надзора, на захтев ветеринарског инспектора, припреме или доставе податке из евиденције и документацију која је потребна за обављање послова инспекцијског надзора,

Физичка лица, правна лица и предузетници који су уписани у одговарајући регистар у складу са овим законом, односно законом којим се уређује здравље животиња, дужни су да Министарству пријаве сваку промену података утврђених решењем у складу са овим законом, односно законом којим се уређује здравље животиња, у року од седам дана од дана наступања промена података.

VII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршај правног лица

Члан 89.

Новачном казном од 800.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) напусти и одбаци животињу чији опстанак зависи непосредно од човека (члан 12. став 1. тачка 2);

2) користи техничке уређаје или друга средства којима се животиња кажњава и којима се утиче на њено понашање, укључујући бодљикаве огрлице или средства за обуку или гоњење употребом електричне енергије или хемијских материја, осим у обуци службених паса, супротно одредби члана 12. став 1. тачка б) овог закона, осим у случају из става 2. овог члана;

3) хвата животињу замкама којима јој се наноси бол или повреда (члан 12. став 1. тачка 7);

4) повећава агресивност животиње селекцијом, хемијским или механичким методама (члан 12. став 1. тачка 8);

5) врши нахушкавање животиње на људе или друге животиње, осим у поступку дресуре службених животиња (члан 12. став 1. тачка 9);

6) користи живе животиње за исхрану других животиња супротно члану 12. став 1. тачка 10) овог закона;

7) користи живе животиње као мамце за лов или обуку животиња (члан 12. став 1. тачка 11);

8) организује трке животиња на начин којим се превазилазе физичке могућности животиња и животињама наноси повреда, бол, патња, страх и стрес (члан 12. став 1. тачка 12);

9) репродукује животињу супротно члану 12. став 1. тачка 13) овог закона;

10) излаже животињу директном утицају неповољних временских прилика или недостатку кисеоника (члан 12. став 1. тачка 18);

11) одржава борбе између животиња или између животиња и људи (члан 12. став 1. тачка 22);

12) држи, репродукује или врши промет животиња ради борбе између животиња или између животиња и људи (члан 12. став 1. тачка 23);

13) подстиче животињу на агресивност и противприродно понашање ради производње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона или ако ставља у промет, изнајмљује и јавно приказује такав филм, рекламу или друго дело (члан 12. став 1. тачка 24);

14) употребљава отрове и друга хемијска средства која изазивају бол, патњу и смрт животиња супротно члану 12. став 1. тачка 29);

15) лови изгубљене и напуштене кућне љубимце (члан 12. став 1. тачка 31);

16) занемарује животиње (члан 12. став 1. тачка 31);

17) навикава животињу на активности које су за њу неприродне и самоуништавајуће (члан 34. став 1. тачка 34);

18) држи, репродукује, увози, извози или убија животиње искључиво ради производње крзна и коже (члан 12. став 1. тачка 37);

19) користи животиње за рад супротно члану 15. овог закона;

20) приликом гоњења, утовара, претовара, истовара и у току превоза наноси бол, патњу, повреде, односно лишава животињу основних физиолошких потреба или произрокује смрт животиње (члан 29. став 5),

21) не обезбеди одговарајуће мере и средства којима се спречава да кућни љубимци угрозе људе, друге животиње и околину, као и ако не држи на прописани начин пса који може представљати опасност за околину (члан 62. ст. 1. и 5).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новачном казном од 50.000 до 150.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи заштитна мера одузимања животиња и забране држања животиња.

Члан 90.

Новачном казном од 600.000 до 1.500.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

1) животињи коју је повредило не пружи прву помоћ или јој не обезбеди пружање помоћи од стране стручног лица (члан 10. став 2);

2) према животињи не поступа са пажњом доброг домаћина у складу са чланом 10. став 3. тачка 1) овог закона;

3) не обезбеди благовремено ветеринарску помоћ животињи у складу са чланом 10. став 3. тачка 2) овог закона;

4) држи, односно репродукује животињу на начин којим јој се наноси бол, патња, страх и стрес (члан 12. став 1. тачка 4);

5) присиљава животињу на узимање хране, ако то није у здравствене или научне сврхе (члан 12. став 1. тачка 5);

6) пусти у дивљину репродуковану, отхрањену и припитомљену дивљу животињу ако није претходно припремљена за преживљавање у таквом животном окружењу (члан 12. став 1. тачка 14);

7) користи допинг, стимулансе и друге супстанце које се користе ради бржег развоја животиње и побољшања производних и физичких особина (члан 12. став 1. тачка 16);

8) храни или напаја животињу супстанцама које начином употребе или садржајем могу да изазову непотребну патњу или бол животиње (члан 12. став 1. тачка 17);

9) пропагира активности које су овим законом забрањене супротно члану 12. став 1. тачка 20);

10) даје лекове, медицинска средства и друга слична средства која немају за циљ дијагностику, превентиву, лечење животиње и побољшање њеног здравственог стања, а које могу довести до промене у понашању, физичким и психичким способностима животиње (члан 12. став 1. тачка 25);

11) поседује, употребљава и продаје лекове и супстанце у циљу допинговања животиња (члан 12. став 1. тачка 26);

12) подстиче, подржава, помаже и прикрива допинг животиња (члан 12. став 1. тачка 27);

13) приморава животињу на понашање које није карактеристично за њену врсту и намену и превазилази њене физичке могућности (члан 12. став 1. тачка 28) овог закона);

14) злоупотреба лекове на животињама (члан 12. став 1. тачка 33);

15) држи, репродукује и користи дивље животиње у циљу излагања у циркусима (члан 12. став 1. тачка 35);

16) набавља или продаје животиње, односно сировине и производе од животиња са којима се поступало супротно захтевима добробити животиња (члан 12. став 1. тачка 36);

17) увози крзно паса и мачака, као и кожу и производе од коже младунаца фока (члан 12. став 1. тачка 38);

18) врши селекцију, планирање репродукције или обављање генетске модификације и манипулације на животињама супротно члану 12. став 1. тачка 39);

19) репродукује псе или мачке више од једног легла годишње (члан 12. став 1. тачка 40);

20) организује циркусе, изложбе, такмичења или приредбе супротно одредбама члана 13. став 1. овог закона;

21) користи животињу као носиоца или учесника радње филмова, реклама или других дела на филмској траци, видео траци и другом носачу слике, а не поседује решење о одобрењу коришћења животиње за те сврхе (члан 14. став 2);

22) обавља интервенције на животињама супротно члану 16. и члану 17. став 1. овог закона;

23) изводи животињу на којој је обављена интервенција из члана 17. став 1. тач. 1) и 13) овог закона на изложбе, такмичања или приредбе супротно члану 17. став 3. овог закона;

24) лиши животињу живота супротно начину и захтевима прописаним у члану 20. ст. 2, 3. и 4. овог закона;

25) држи, репродукује или узгаја производне животиње у објектима који не испуњавају прописане захтеве (члан 21. став 1);

26) не води евиденцију о кретању, исхрани, лечењу и угинућу животиња и ту евиденцију не чува најмање три године, супротно члану 21. ст. 3. и 4. овог закона;

27) држи животињу, а није обезбедио услове из члана 22. овог закона;

28) ограничи животињи слободу кретања или не обезбеди одговарајући простор који одговара њеним физиолошким и етиолошким потребама, супротно члану 23. овог закона;

29) превози животињу а није овлашћен за превоз животиња и није уписан у регистар превозника, осим на удаљености до 65 km рачунајући од места утовара до места истовара (члан 24. став 1. у вези са ставом 9. овог закона);

30) превози животињу, а не поседује план превоза животиње у складу са чланом 28. став 1. овог закона;

31) није обезбедио да животиње у току превоза прати пратилац у складу са чланом 29. став 3. овог закона;

32) изврши истовар животиња, њихово храњење, напајање и одмарање у контролној станици која не испуњава захтеве у погледу добробити животиња (члан 29. став 7);

33) превози животиње супротно забрани из члана 30. овог закона;

34) врши клање животиња без стручног и на прописан начин изведеног омамљивања (члан 32. став 1);

35) врши омамљивање животиња супротно одредбама члана 32. ст. 2. и 3. овог закона;

36) ради омамљивања животиња користи бодеж, чекић, секиру или друга средства која нису предвиђена за те намене, супротно члану 32. став 4. овог закона;

37) врши обраду закланих животиња, иако искрварење животиње није у потпуности завршено (члан 32. став 5);

38) објекти, просторије, простор и опрема у кланици не испуњавају захтеве за добробит животиња (члан 32. став 6);

39) врши клање животиња без претходног омамљивања у случају који није прописан овим законом (члан 33. став 1);

40) врши обуздавање, омамљивање и клање животиња, осим живине и кунића који се кољу у домаћинству и за сопствене потребе, иако није обучено за ту врсту посла, односно није обучено за добробит животиња током клања, супротно члану 34. став 1. овог члана;

41) не обезбеди запослено лице које је одговорно за добробит животиња током клања, осим у кланицама које имају мањи капацитет клања животиња, и које је обучено за добробит животиња у свим фазама клања (члан 34. ст. 3. и 4);

42) не донесе стандардне оперативне процедуре у циљу обезбеђивања једнообразног поступања са животињама (члан 35. став 2);

43) спроводи пројекат, односно поступак на животињама, иако није овлашћен за обављање пројеката, односно поступака на животињама и није уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња (члан 37. став 1);

44) врши узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама, иако није за те послове овлашћен и није уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња (члан 37. став 3);

45) не обезбеди ветеринара или друга стручна лица која су одговорна за обављање појединих стручних послова у току спровођења пројеката, односно узгоја и снабдевања огледним животиња (члан 40. став 1);

46) не образује Етичку комисију у складу са овим законом (члан 41);

47) спроводи пројекат на животињама иако не поседује решење о спровођењу пројекта на животињама (члан 45. став 1. овог закона);

48) не пријави промену података утврђених решењем о одобрењу спровођења пројекта на животињама (члан 47. став 1);

49) поступи супротно члану 49. овог закона;

50) спроводи пројекат на животињама које нису у власништву, односно поседу корисника, узгајивача, односно снабдевача, осим у случајевима прописаним овим законом (члан 50. ст. 1. и 2);

51) спроводи пројекат на животињама супротно одредбама чл. 51, 52. и 52. овог закона;

52) не поступа са огледним животињама у складу са чланом 54. овог закона;

53) спроводи пројекат на животињама у недозвољене сврхе (члан 55);

54) не води и не чува евиденцију о држању, репродукцији, промету и спровођењу пројекта на животињама и податке из те евиденције не достави Министарству у прописаном року (члан 57. ст. 1, 2. и 3);

55) спроводи поступке на животињама у образовне сврхе супротно одредбама члана 58. овог закона;

56) спроводи генетске модификације и манипулације у пројектима, односно поступцима на животињама супротно члану 60. овог закона;

57) не обезбеди одговарајуће мере и средства којима се спречава рађање нежељених кућних љубимаца (члан 62. став 2);

58) врши репродукцију, уступање или продају кућних љубимаца супротно одредбама члана 63. овог закона;

59) држи, репродукује, односно користи кућне љубимце у недозвољене сврхе (члан 64. став 1);

60) држи пса супротно одредби члана 64. став 2. овог закона;

61) врши промет паса и мачака супротно члану 66. став 2. овог закона;

62) држи, репродукује, односно продаје кућне љубимце у одгајивачницама, односно продавницама кућних љубимаца које не испуњавају захтеве у погледу добробити животиња и нису уписане у регистар објеката (члан 66. став 3);

63) не води евиденцију о врсти и броју кућних љубимаца, пореклу, идентификационом броју и старосној доби кућних љубимаца, као и личним подацима лица којима је продат кућни љубимац (члан 66. став 4);

64) не обезбеди да лица која раде са животињама у одгајивачницама или продавницама кућних љубимаца буду обучена за добробит животиња (члан 66. став 6);

65) држи пансион а не испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у пансиону, као и ако није уписан у регистар објеката (члан 69. став 1);

66) не обезбеди обученост за лица која раде са животињама у пансиону (члан 69. став 2);

67) држи прихватилиште а не испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у прихватилишту и није уписано у регистар објеката (члан 70. став 1);

68) не обезбеди обученост за лица која раде са животињама у прихватилишту (члан 70. став 3);

69) не обезбеди здравствену заштиту животиња у пансиону, односно прихватилишту и не брине се о животињама са пажњом доброг домаћина (члан 71. ст. 1. и 2);

70) не води и не чува евиденцију из члана 71. став 3. овог закона;

71) не обезбеди прописане захтеве за прихватилиште у складу са чланом 72. став 1. овог закона;

72) држи зоолошки врт, а не испуњава услове прописане у члану 77. овог закона;

73) врши промет дивљих животиња супротно члану 78. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новачном казном од 30.000 до 120.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Члан 91.

Новчаном казном од 300.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако

1) додељује животиње као награду у играма на срећу (члан 12. став 1. тачка 14);

2) продаје или поклања кућне љубимце лицима млађим од 18 година без дозволе родитеља или старатеља (члан 12. став 1. тачка 30);

3) не пријави место и време јавног приказивања животиња, као и промену места и времена јавног приказивања животиња у року из члана 13. став 2. овог члана;

4) врши промену конструкције или функције објекта у коме се држе огледне животиње, која може негативно да утиче на добробит животиња, а о томе не обавести Министарство (члан 39. став 2);

5) не пријави промену података утврђених решењем о овлашћењу за превоз (члан 25. став 2);

6) врши објављивање научних радова, иако је пројекат на животињама спроведен супротно одредбама овог закона (члан 59);

7) за продатог кућног љубимца не изда писано упутство о начину држања те животиње (члан 66. став 6);

8) не пријави губитак животиње надлежном органу јединице локалне самоуправе супротно члану 75. став 1. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се новачном казном од 20.000 до 70.000 динара и одговорно лице у правном лицу.

Прекршај органа јединице локалне самоуправе

Члан 92.

Новчаном казном од 50.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у органу јединице локалне самоуправе ако орган јединице локалне самоуправе не изради или не спроводи програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака у складу са чланом 65. став 1. овог закона, као и ако не обезбеди прихватилиште на територији те јединице локалне самоуправе у складу са чланом 73. став 1. овог закона.

Прекршај предузетника

Члан 93.

Новачном казном од 300.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 89. став 1. тач. 1) до 21) овог закона.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи заштитна мера одузимања животиња и забране држања животиња.

Члан 94.

Новачном казном од 100.000 до 400.000 динара казниће се за прекршај предузетник ако учини радње из члана 90. став 1. тач. 1) до 73) овог закона.

Члан 95.

Новчаном казном од 50.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако учини радње из члана 91. став 1. тач. 1) до 8) овог закона.

Прекршај физичког лица

Члан 96.

Новчаном казном од 100.000 до 150.000 динара казниће се за прекршај физичко лице, ако учини радње из члана 89. став 1. тач. 1) до 21) овог закона.

За радње из става 1. овог члана, поред новчане казне, може се изрећи заштитна мера одузимања животиња и забране држања животиња.

Члан 97.

Новчаном казном од 50.000 до 120.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 90. став 1. тач. 1) до 29), тач. 32) - 37), тач. 39), 40), 43) и 44), тач. 56) - 62) и тач. 65), 67), 72) и 73. овог закона.

Члан 98.

Новчаном казном од 20.000 до 80.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако учини радње из члана 91. став 1. тач. 1) до 8) овог закона, као и ако:

- 1) обавља превоз животиња супротно члану 26. став 1. овог закона,
- 2) не збрине младунце из легла својих кућних љубимаца супротно члану 63. став 2;
- 3) репродукује кућне љубимце у свом домаћинству, а то не пријави Министарству (члан 63. став 4).

VIII. УСКЛАЂИВАЊЕ СА ПРАВНИМ ТЕКОВИНАМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

Члан 99.

Овим законом преносе се следећи прописи Европске уније:

- Директива Савета (ЕЗ) 98/58 од 20. јула 1998. године о заштити животиња, које се држе у производне сврхе - [*Council Directive 98/58/EC of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes*](#);

- Директива Савета (ЕЗ) 1999/74 од 19. јула 1999. године о минималним стандардима за заштиту кока носиља - [*Council Directive 1999/74/EC of 19 July 1999 laying down minimum standards for the protection of laying hens*](#);

- Директива Комисије (ЕЗ) 2002/4 од 30. јануара 2002. године о регистрацији објеката у којима се држе коке носиље, обухваћених Директивом Савета (ЕЗ) 1999/74 - [*Commission Directive 2002/4/EC of 30 January 2002 on the registration of establishments keeping laying hens, covered by Council Directive 1999/74/EC*](#);

- Директива Савета (ЕЗ) 2007/43, од 28. јуна 2007. године о минималним правилима за заштиту пилића, који се држе за производњу меса - [*Council Directive 2007/43 of 28 June 2007 laying down minimum rules for the protection of chickens kept for meat production*](#);

- Директива Савета (ЕЗ) 2008/119 од 18. децембра 2008. године о минималним стандардима за заштиту телади - [*Council Directive 2008/119/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves*](#);

- Директива Савета (ЕЗ) 2008/120 од 18. децембра 2008. године о минималним стандардима за заштиту свиња - [*Council Directive 2008/120/EC of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs*](#);

- Уредба Савета (ЕЗ) бр. 1255/97 од 25. Јуна 1997. године о критеријумима Заједнице за одморишна места и о изменама плана пута, наведеног у Прилогу Директиве (ЕЕЗ) 91/628 - [*Council Regulation 1255/97/EC on minimal standards of EU which must be fulfilled in staging points and changed rout plan referred to in Council Directive 91/628/EEC*](#);

- Уредба Савета (ЕЗ) бр 1/2005 од 22. децембра 2004. године о заштити животиња током превоза и повезаним операцијама и изменама Директива (ЕЕЗ) 64/432, (ЕЗ) 93/119 и Уредбе (ЕЗ) бр 1255/97 - [*Council Regulation \(EC\) No 1/2005 of 22 December 2004, on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation \(EC\) No 1255/97*](#);

- Директива Савета (ЕЗ) 2010/63 од 22. октобра 2008. године о заштити животиња које се користе у научне сврхе - [*Directive 2010/63/EU of the European Parliament and of the Council of 22 September 2010 on the protection of animals used for scientific purposes*](#);

- Уредба Савета (ЕЗ) бр 1099/2009 од 24. септембра 2009. године о заштити животиња у време клања и убијања - [*Council Regulation \(EC\) No 1099/2009 of 24 September 2009 on the protection of animals at the time of killing*](#).

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 100.

Министар ће основати Савет за добробит животиња и Етички савет у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 101.

Физичка лица, правна лица и предузетници који се баве држањем, узгојем, превозом, клањем, репродукцијом, прометом животиња, спровођењем огледа на животињама, смештајем и збрињавањем животиња ускладиће своје

пословање са одредбама овог закона у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 102.

Лица која су уписана у Регистар превозника животиња и лица која су уписана у Регистар за огледе на животињама, у складу са Законом о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09), сматрају се уписаним у Регистар превозника, односно Регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледним животињама, који се воде у складу са овим законом.

Члан 103.

Управни поступци који су на дан ступања на снагу овог закона у току, наставиће се по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 104.

Прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донеће се у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Органи јединица локалне самоуправе дужни су да прописе које доносе на основу обавеза из овог закона донесу у року од две године.

До доношења прописа из ст. 1. и 2. овог члана, примењиваће се прописи који су донети у складу са Законом о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09), ако нису у супротности са овим законом.

Члан 105.

Даном ступања на снагу овом закона, престаје да важи Закон о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09).

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи члан 4. тачка 11) и члан 138. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12, 17/19 - др. закон).

Члан 106.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

О Б Р А З Л О Ж Е Њ Е

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона садржан је у члану 97. тачка 9. Устава Републике Србије, којим је утврђено да Република Србија уређује и обезбеђује заштиту и унапређивање биљног и животињског света.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Након ступања на снагу одређених прописа Европске уније (*Директива Европског Парламента и Већа 2010/63 од 22. септембра 2010. године о заштити животиња које се користе у научне сврхе, Уредба Савета (ЕЗ) бр 1099/2009 од 24. септембра 2009. године о заштити животиња у време клања и убијања и др*) појавила се потреба да се национално законодавство у овој области у потпуности усагласи са правним тековинама Европске уније, у циљу даљег развоја овог сектора. Ово се посебно односи на усклађивање прописа у делу који се односи на добробит производних животиња, добробит животиња током превоза, приликом омамљивања и клања, као и добробит животиња приликом коришћења животиња у огледне и друге научне сврхе.

Земља кандидат мора до дана приступања у потпуности да усклади националне прописе о добробити животиња са правним тековинама Европске уније. Ова област представља важан сегмент у изградњи поверења јавности у производњу хране, али и у спречавању ситуација у којима би различити стандарди добробити животиња у државама чланицама довели до неравноправних услова конкуренције, што би могло негативно да утиче на функционисање унутрашњег тржишта Европске уније.

Дакле, потпуно усклађен Закон о добробити животиња представља привредну и економску нужност за нашу земљу јер:

- при извозу производа животињског порекла земља увозница захтева да су испоштоване све процедуре у вези са држањем и превозом животиња и производа животињског порекла све до коначног одредишта, односно потрошача;

- при извозу лекова земља увозница захтева да је лек испитиван на начин којим се огледним животињама не наноси непотребна бол, патња, страх и стрес;

- при извозу козметичких средстава земља увозница захтева да козметичко средство није тестирано на животињама;

- при изради научних радова, без обзира на одобрење научних већа факултета, односно универзитета, научник мора да добије дозволу Етичке комисије за добробит огледних животиња, јер је такав научни резултат релевантан и са њим се у свету може представити наша наука.

Изградња целовитог система заштите добробити животиња и спровођење одредаба о заштити добробити животиња и надзор над њиховом применом у Републици Србији има вишеструки значај, који се огледа кроз: процес приступања Европској унији који подразумева усвајање стандарда Европске уније у овој области, утицај на здравље и безбедност кроз обезбеђење безбедне хране животињског порекла и унапређење јавног здравља, економски значај у погледу јачања конкурентности наших производа на тржишту Европске уније, утицај на рурални развој, утицај на област науке и образовања кроз препознавање резултата научних истраживања у свету, као и општедруштвени

значај који се огледа кроз афирмацију одговорности према животињама, неговању бриге, хуманости, толеранције, алтруизма и емпатије, као и у смањењу броја случајева злостављања и занемаривања животиња, као делу свеобухватне борбе против насиља.

Даљим усклађивањем са законодавством Европске уније додатно се ствара правни оквир за уређивање добробити животиња у делу који се односи на држање и узгој производних животиња, добробити животиња током превоза, приликом омамљивања и клања, као и добробит животиња приликом коришћења животиња у огледне и друге научне сврхе. То ће резултирати бољој заштити животиња, као и олакшању унутрашње и спољне трговине, смањењу економске штете у производњи животиња и обезбеђивању квалитетних и здравствено исправних производа, а све у циљу заштите добробити животиња и потрошача.

Такође, законом се отклањају одређени недостаци који су уочени у примени важећег Закона о добробити животиња, додатно се унапређује систем заштите добробити животиња и истовремено се, услед измена других закона из надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, као што су закон којим се уређују службене контроле, здравље животиња и сл, врши међусобно усклађивање нових законских решења, како би се обезбедио јединствен и целовит систем.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. регулисан је предмет уређивања Закона.

Чланом 2. прописано је да се добробит животиња, која се уређује овим законом, односи се на све кичмењаке који могу да осете бол, патњу, страх и стрес, и то нарочито на: животиње које се користе у производне сврхе; животиње које се користе у научне и образовне сврхе (у даљем тексту: огледне животиње); животиње које се користе за изложбе, такмичења, приредбе и друге облике јавног приказивања; животиње за рад; кућне љубимце; напуштене, изгубљене и одузете животиње; дивље животиње у заточеништву. Истим чланом предвиђено је да се добробит животиња која се уређује овим законом не односи на дивље животиње у природним стаништима чија се заштита, лов, коришћење и располагање уређују посебним прописима.

Чланом 3. прописано је да државни органи, лица којима су поверена јавна овлашћења, органи аутономних покрајина и јединица локалне самоуправе, као и установе, организације и друга правна и физичка лица, односно предузетници, који обављају делатности, односно послове у вези са животињама, обезбеђују, усмеравају и подстичу јачање свести о значају добробити животиња, као и њихова обавеза и обавеза грађана да брину о животу и заштити здравља и добробити животиња и међусобно сарађују, координирају и усклађују доношење и спровођење одлука у области добробити животиња.

Чланом 4. регулисано је да се случајеви злостављања животиња пријављују јавном тужилаштву, министарству надлежном за унутрашње послове, односно ветеринарској инспекцији.

Чланом 5. предвиђено је да се на питања поступка која нису друкчије уређена овим законом примењују се одредбе закона којим се уређује општи управни поступак.

Чланом 6. регулисана су основна начела добробити животиња.

Чланом 7. регулисано је значње појединих израза употребљених у овом закону.

Чланом 8. регулисано је оснивање Савета за добробит животиња ради разматрања стручних питања од значаја за заштиту и унапређивање добробити животиња, а који се оснива у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Чланом 9. регулисани су послови Савета за добробит животиња: разматра стање и даје мишљење у вези са развојем добробити животиња; прати развој научних и стручних сазнања у области заштите добробити животиња и даје предлоге за унапређење заштите добробити животиња; учествује у припреми стратегија и акционих планова у области заштите добробити животиња; пружа савете о питањима у вези са добробити животиња; иницира финансирање одређених акција и програма у циљу заштите добробити животиња; обавља и друге послове који су у вези са добробити животиња.

Чланом 10. прописано је да право да држи и узгаја животиње има физичко и правно лице и предузетник које испуњава захтеве за држање, репродукцију и узгој животиња у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња, те да лице које повреди животињу дужно је да јој пружи прву помоћ, као и да обезбеди пружање помоћи од стране стручног лица. Истим чланом прописано је да је власник, односно држалац животиње дужан да: према животињи поступа са пажњом доброг домаћина и да обезбеди услове за држање и негу животиња који одговарају врсти, раси, полу, старости, као и физичким, биолошким и производним специфичностима и особинама у понашању и здравственом стању животиње; благовремено обезбеди помоћ ветеринара ако је животиња оболела, при порођају животиње, као и збрињавање болесне, повређене и изнемогле животиње.

Чланом 11. прописано је да власник, односно држалац животиње не може бити лице млађе од 18 година, те да ако то лице поседује животињу, власником, односно држаоцем животиње сматра се његов родитељ или старатељ. Такође је прописано да је власник, односно држалац животиње одговоран за живот, здравље и добробит животиње и мора да предузима све неопходне мере како би обезбедио да се животињи не наноси непотребан бол, патња, страх и стрес, односно повреда.

Чланом 12. тактаивно су прописана забрањена поступања са животињама.

Чланом 13. регулисано је јавно приказивање животиња, које се може организовати само ако се тиме не угрожава живот, здравље и добробит животиња, ако се тиме животиње не присиљавају на понашање несвојствено врсти и ако се не извргавају руглу физичке и психичке особине животиња. Прописана је обавеза организатора јавног приказивања животиња да надлежном ветеринарском инспектору писаним путем пријави место и време јавног приказивања животиња, и то најмање седам дана пре одржавања јавног приказивања животиња, а у случају промене места и времена одржавања јавног приказивања животиња, ту промену је дужан да пријави најкасније 24 часа пре јавног приказивања животиња, као и подаци који се достављају уз пријаву.

Чланом 14. регулисано је коришћење животиње ради производње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим носачима слике и тона. Овим чланом прописано је да правно лице, односно предузетник, може да користи животињу као носиоца или учесника радње филмова, реклама и других дела на филмској траци, видео траци и другим

носачима слике и тона, само ако се тиме не угрожава живот, здравље и добробит животиња, те да се коришћење животиња за те сврхе обавља на основу решења о одобрењу, које доноси министар, на основу поднетог захтева.

Чланом 15. регулисано је да коришћење животиња за рад мора да буде примерено врсти, раси, полу, старости и здравственом стању животиња, те да се болесне, повређене и изнемогле животиње, као и бремените животиње не могу да користе за рад.

Чланом 16. регулисано је да интервенције на животињама којима се нарушава физичка, психичка, односно генетичка целовитост животиња може да обавља само ветеринар, а да те интервенције у научне и образовне сврхе може да обавља и научни радник у пројекту, односно поступку. Прописана је обавезна анестезија, а у постоперативном току аналгезија, за обављање болне интервенције на животињама, као и да се интервенције на животињама без употребе анестезије могу да се обављају само: ако анестезија може да изазове смрт животиње; при спровођењу дијагностичких поступака; ако анестезија проузрокује већу бол него што је изазива интервенција. Регулисно је да све интервенције које обавља ветеринар морају да се обављају у складу са добром ветеринарском праксом.

Чланом 17. прописана је забрана интервенција на животињама ради промене њиховог идентитета, прикривања телесних мана и старости, као и делимична или потпуна ампутација појединих делова животињског тела, и таксативно су наведени случајеви на које се та забрана нарочито односи. Истим чланом прописано је да се изузетно интервенције могу обављати: ради заштите здравља, односно спречавања угрожавања живота и добробити животиња; у научне и образовне сврхе, у складу са овим законом; ради контроле популације животиња стерилизацијом или кастрацијом. Посебно је регулисано да, уколико је обављена интервенција супротно овом члану, одговорност за обављену интервенцију сноси и власник, односно држалац животиње. Такође, регулисано је да уколико је на животињи обављена интервенција из става 1. тач. 1) и 13) овог члана, организатор јавних приказивања животиња ту животињу не сме да приказује на изложбама, такмичењима и приредбама.

Чланом 18. регулисни су случајеви када животиња може да се лиши живота на хуман начин, и то само у случају ако: 1) је повређена, неизлечиво болесна, телесно деформисана или на други начин патолошки онеспособљена тако да опоравак није могућ, а живот за њу представља бол, патњу, страх и стрес; 2) је достигла старост па јој отказују основне животне функције; 3) се користи за исхрану људи; 4) се користи у научне и образовне сврхе, у складу са овим законом; 5) се лишавањем животиња живота спречава ширење заразне болести, односно ако се сузбијају и искорењују заразне болести или обезбеђује превенција и контрола болести, у складу са законом којим се уређује здравље животиња, као и ради заштите јавног здравља, добробити животиња и заштите животне средине (депопулација); 6) је у питању уништавање штетних глодара; 7) је неопходно контролисати бројност популације одређене врсте дивљих животиња, у складу са посебним прописима; 8) се врши у сврху одстрањивања вишка једнодневних пилића и ембриона у јајима. Истим чланом прописано је да се у случају из тач. 1) и 2) овог члана, лишавање животиња живота врши се на основу мишљења ветеринара, а у случају из тачке 5) овог члана, лишавање животиња живота врши се под надзором Министарства. На овај начин извршено је усклађивање са Уредбом Савета (ЕЗ) бр 1099/2009 од 24. септембра 2009. године о заштити животиња у тренутку убијања.

Чланом 19. регулисано је да животиња не сме да се лиши живота на јавним местима, осим: 1) у ловиштима, у складу са законом којим се уређује ловство; 2) у случају када је неопходно лишити животињу непотребног бола и патње, ако њен опоравак није могућ; 3) ради спречавања ширења, сузбијања и искорењивања заразних болести, односно ако се тиме обезбеђује превенција и контрола болести, у складу са законом којим се уређује здравље животиња.

Чланом 20. регулисано је да се лишавање животиње живота обавља на хуман начин који проузрокује тренутну и сигурну смрт, да лишавање животиње живота мора да се обавља уз претходно омамљивање животиње, осим код принудног лишавања животиње живота ради прекида патње и бола насталих услед патолошког стања, повреде или заразне болести, а без могућности да се они смање. Прописано је да животињу може да лиши живота само ветеринар или ветеринарски техничар под надзором ветеринара или друго обучено лице у складу са овим законом, осим у случајевима када је угрожена безбедност људи и животиња, ако овим законом није друкчије прописано, те да сз ова лица дужна да после спроведеног поступка лишавања животиње живота провере да ли је наступила смрт животиње. Истим чланјм предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се ближе прописати захтеви, начин и средства за лишавање животиња живота.

Чланом 21. прописано је да производне животиње могу да се држе, репродукују и узгајају у објектима који испуњавају захтеве за добробит животиња у складу са овим законом и законом којим се уређује здравље животиња, те да ови објекти из морају да буду уписани у регистар објеката који води Министарство. Прописана је обавеза за физичка и правна лица и предузетнике који се баве држањем, репродукцијом и узгајањем животиња у производне сврхе да воде евиденцију, која се нарочито односи на кретање, исхрану, лечење и угинуће животиња, коју су дужна да чувају најмање три године. Истим чланом превиђено је овлашћење министра за доношење позаконског аката којим ће се ближе прописати захтеви које треба да испуњавају објекти из става 1. овог члана у погледу заштите добробити животиња, начин држања и узгајања животиња и посебне захтеве за одређене врсте и категорије животиња, као и садржину евиденције из става 4. овог члана. Такође, предвиђена је обавеза јединица локалне самоуправе да пропишу подручје једног или више насељених места, односно катастарских општина које улазе у њихов састав на којима се могу држати, репродуковати и узгајати производне животиње, као и начин држања и број животиња.

Чланом 22. предвиђено је да је власник, односно држалац животиње дужан да обезбеди: 1) одговарајући и сигуран смештај животиње, као и микроклиматске услове, хигијену, довољно простора, слободу кретања, храну и воду која одговара врсти, раси, полу, старости и физичким, биолошким, производним потребама и потребама у понашању животиње; 2) заштиту животиња од штетног утицаја временских прилика, као и од природних непријатеља; 3) одвојено држање животиња које узнемиравају једна другу или представљају опасност за друге животиње и људе; 4) одвојено држање болесних, повређених и изнемоглих животиња; 5) да о појединим врстама и категоријама животиња брине потребан број обучених лица. Посебно, предвиђена је обавеза власника, односно држаоца животиње да спречи настанак технопатија. Такође, предвиђено је овлашћење минситра да пропише програм обуке за лица из става 1. тачка 5). овог члана.

Чланом 23. регулисани су захтеви који се односе на слободу кретања животиња, а према којима власник, односно држалац животиње не сме животињи да ограничава слободу кретања на начин који може да доведе до непотребног бола, патње, страха, стреса и повреде, а узимајући у обзир врсту животиње. Такође, власник, односно држалац животиње дужан је да животињи која је стално или привремено везана или борави у ограниченом простору обезбеди простор који одговара њеним физиолошким и етолошким потребама.

Чланом 24. предвиђено је да превоз животиња може да обавља само превозник који је од стране Министарства овлашћен за превоз животиња и који је уписан у регистар превозника животиња, а изузетно и превозник који је овлашћен за превоз животиња у некој од земаља чланица Европске уније. Прописано је да се овлашћење за кратки и дуги превоз животиња издаје превознику који испуњава захтеве у погледу превозног средства за превоз животиња и који је обезбедио лице, односно пратиоца који је обучен за добробит животиња у току превоза и поседује потврду о обучености за добробит животиња током превоза. Посебно је регулисано да се за друмско превозно средство намењено за дуги превоз животиња, претходно записником утврђује испуњеност захтева у погледу превозног средства од стране ветеринарског инспектора, који издаје потврду о испуњености захтева за превозно средство (у даљем тексту: потврду о одобрењу друмског превозног средства). Предвиђено је да се решењем издаје овлашћење за кратки или дуги превоз животиња, у зависности од дужине трајања превоза, на обрасцу који чини саставни део решења. Посебно је предвиђен изузетак од става 1. овог члана, према коме превознику није потребно овлашћење за превоз животиња у случају да врши превоз животиња на удаљености до 65 km, рачунајући од места утовара до места истовара. Истим чланом предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се прописати захтеве које морају да испуњавају превозна средства за превоз животиња у погледу добробити животиња, програм обуке о добробити животиња за лица која обављају превоз животиња, односно пратиоце, изглед обрасца потврде о обучености за добробит животиња током превоза, критеријуми за одређивање кратког и дугог превоза животиња, изглед обрасца потврде о одобрењу друмског превозног средства за дуги превоз, као и изглед обрасца овлашћења за кратки и дуги превоз животиња.

Чланом 25. регулисана је дужност превозника да пријави сваку промену података који су утврђени решењем, у року од 15 дана од дана наступања промене, а ако се у току службене контроле која се врши у складу са овим законом и законом којим се уређују службене контроле, утврди да превозник више не испуњава захтеве на основу којих му је издато решење из члана 24. став 6. овог закона, доноси се решење о укидању тог решења пре истека његовог рока важења.

Чланом 26. регулисан је превоз животиња без издатог овлашћења, а који изузетно од члана 24. става 1. овог закона, може да обавља и физичко лице ради превоза сопствених животиња у сопственом превозном средству (у даљем тексту: некомерцијални превоз), ако је уписано у регистар превозника животиња који се води у складу са овим законом. Поред тога, регулисано је да физичко лице може да обавља превоз животиња и ако није уписано у регистар превозника животиња, у случају када то захтевају потребе обављања послова примарне производње, и то ради: 1) сезонског пресељења животиња на испашу, које се обавља сопственим превозним средством; 2) превоза сопствених животиња на удаљености до 50 km од сопственог газдинства.

Чланом 27. регулисан је регистар превозника животиња у који се уписује превозник коме је издато решење из члана 24. став 6. овог закона, као и физичко лице које врши некомерцијални превоз из члана 26. став 1. овог члана, као и да се из тог регистра брише превозник коме је донето решење о укидању овлашћења као и у другим случајевима у складу са законом. Предвиђено је да се регистар превозника објављује на интернет страници Министарства.

Чланом 28. регулисан је обавеза превозника који има овлашћење за дуги превоз животиња да има план путовања у превозном средству, који нарочито садржи: податке о планирању путовања; податке о месту поласка; податке о месту одредишта; изјаву о стварно извршеном путовању; податке о евентуалним разлозима за одступања од примене одредаба прописа којима се уређује добробит животиња током превоза. Истим чланом, прописано је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се ближе прописати начин вођења плана путовања, као и изглед обрасца плана путовања.

Чланом 29. регулисан је начин превоза животиња. Прописано је да животиња може да се превози само ако је способна да издржи путовање., а да је превозник дужан да превоз животиња обавља на начин којим се обезбеђује заштита живота и добробити животиња. Прописано је да животиње у току превоза мора да прати лице које је превозник задужио за бригу о добробити животиња (у даљем тексту: пратилац) и које је обучено за добробит животиња током њиховог превоза, у складу са чланом 24. овог закона, те да пратилац припрема животиње за превоз, надгледа их и брине о њима у току превоза. Пописано је да приликом гоњења, утовара, претовара, истовара, као и у току превоза, животињи не сме да се наноси бол, патња, повреде, односно не сме да се лишава основних физиолошких потреба, нити да се проузрокује њена смрт, те да истовар животиње мора да се обави без одлагања по приспећу у место одредишта. Прописано је да контролна станица у којој се врши истовар животиња, њихово храњење и напајање, у којој се животиње одмарају најмање 12 сати, односно у којој се врши утовар, мора да испуњава захтеве у погледу добробити животиња. Предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се ближе прописати захтеви за превоз животиња, начин превоза животиња, захтеви које мора да испуњава контролна станица и места за одмор у погледу добробити животиња, као и начин утовара, истовара, храњења и напајања животиња којим се обезбеђује њихова добробит.

Чланом 30. регулисани су случајеви када је забрањено превозити животиње, а који су таксативно наведени.

Чланом 31. регулисано је да пошиљка животиња током превоза не сме да се задржава, осим ако је то неопходно ради заштите добробити животиња, здравља животиња или људи или из других непредвиђених околности у складу са законом, те да се на граничним прелазима обезбеђује предност превоза животиња у односу на друге пошиљке. Предвиђено је да када органи унутрашњих послова или царински органи задрже пошиљку животиња, превозника или превозно средство због тога што се превоз животиња обавља супротно одредбама овог закона, дужни су да о томе без одлагања обавесте надлежног ветеринарског инспектора, односно граничног ветеринарског инспектора. Такође, предвиђено је да у случају да задржавање пошиљке животиња током превоза траје дуже од два сата, за задржане животиње мора да се обезбеди одговарајућа брига, а уколико је то потребно, и њихово храњење, напајање, истовар и привремени смештај.

Чланом 32. регулисано је да се пре клања, са животињом мора поступати на хуман начин, уз претходно стручно и на прописан начин изведено омамљивање, а које ора да се обави на начин којим се проузрокује тренутни губитак свести животиње који траје до наступа смрти животиње. Прописано је да приликом омамљивања, животиње не смеју да се обуздавају средствима која проузрокују бол и патњу, не смеју да се везују за задње ноге, нити да се каче пре омамљивања, осим живине и кунића, који могу да се окаче пре омамљивања ради клања, под условом да се одмах после тога омаме. Предвиђено је да у циљу омамљивања животиња пре клања не сме да се користи бодаж, чекић, секира или друга средства која нису предвиђена за те намене у складу са овим законом, те да ако искрварење животиње није у потпуности завршено, не сме да се настави обрада закланих животиња. Објекти, просторије, простор и опрема у кланици морају да испуњавају захтеве за добробит животиња. Предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се ближе прописати начин поступања са животињама непосредно пре клања, начин поступања приликом обуздавања, омамљивања и искрварења животиња, средства и методе омамљивања, као и захтеви које треба да испуњавају објекти, просторије, простор и опрема у кланици у погледу добробити животиња.

Чланом 33. регулисани су посебни захтеви поступања са животињама током клања без претходног омамљивања. Прописано је да животиње могу да се кољу без претходног омамљивања у случају: 1) клања живине и кунића у домаћинству за сопствене потребе на начин и средствима који доводе до тренутне смрти; 2) принудног клања ради прекида патолошког стања животиње које може довести до угинућа због тешких повреда насталих услед несреће или из других здравствених разлога, ако нема услова за омамљивање; 3) религиозног клања које се обавља према прописима верске заједнице регистроване у Републици Србији. Предвиђено је да у наведеним случајевима, животиње пре клања морају да се обуздају на прикладан начин и искрваре брзо и стручно како би се бол и патња свели на најмању могућу меру. Истим чланом предвиђено је и овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеви и начин клања животиња без претходног омамљивања.

Чланом 34. регулисано је да обуздавање, омамљивање и клање животиња, осим живине и кунића који се кољу у домаћинству и за сопствене потребе, може да обавља само лице које је обучено за ту врсту послова, а које мора да буде обучено за добробит животиња током клања. Посебно је регулисано да субјекат у пословању мора да има запослено лице које је одговорно за добробит животиња у кланицама, осим у кланицама које имају мањи капацитет клања животиња, које мора да буде обучено за добробит животиња у свим фазама клања. Увођењем обавеза субјекта у пословању да запосли лице одговорно за добробит животиња појачава се самоконтрола субјекта у пословању. То лице ће имати задужење да са позиције одговорности субјекта у пословању врши надзор свих фаза клања не доводећи у питање надлежност ветеринарског инспектора да и даље врши контролу. У складу са Уредбом ЕУ кланице са малим капацитетом клања (предмет будућег правилника) нису у обавези да запосле такво лице, али нису изузете од одговорности поступања са животињама. Предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се прописати програм обуке о добробити животиња за лица из ст. 2. и 4. овог члана, као и критеријуме за одређивање капацитета клања у кланицама из става 3. овог члана.

Чланом 35. регулисана је обавеза једнообразног поступања са животињама. Предвиђено је обавеза субјекта у пословању да у свим фазама

клања обезбеде једнообразно поступање са животињама у току смештаја животиња у депо, обуздавања, омамљивања, искрварења, на начин да се животиње поштеде бола, стреса, страха или патње који се могу избећи. Истим чланом регулисано је да у циљу обезбеђења једнообразног поступања са животињама субјекти у пословању доносе писана упутства - стандардне оперативне процедуре, чија садржина и начин спровођења ће се ближе уредити подзаконског акта.

Чланом 36. регулисано је да религиозно клање животиња могу да обављају лица која су за ту врсту клања овлашћена од стране верске заједнице регистроване у Републици Србији и то на начин којим се спречава непотребан бол, патња, страх и стрес.

Чланом 37. регулисано је да пројекат, односно поступак на животињама може да обавља једино корисник који је од стране Министарства овлашћен за обављање пројекта, односно поступака на животињама и уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, који води Министарство. Кориснику се издаје овлашћење за обављање пројекта на животињама и уписује се у регистар ако: 1) испуњава захтеве у погледу добробити животиња; 2) поседује доказ да је обезбедио да су лица која раде са огледним животињама квалификована, односно прошла обуку о добробити огледних животиња, у складу са овим законом; 3) поседује доказ да је обезбедио ветеринара или друго оспособљено стручно лице за заштиту добробити огледних животиња. Истим чланом прописано је да узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама може да обавља узгајивач, односно снабдевач који је од стране Министарства овлашћен за узгајање огледних животиња, односно снабдевање огледним животињама и који је уписан у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња, као и услови за упис у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња. Истим чланом регулисан је поступак издавања решења о овлашћењу за обављање пројекта на животињама, односно за узгајање огледних животиња, односно за снабдевање огледним животињама и упису у регистар, као и овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се прописати захтеви за добробит огледних животиња у погледу простора за животиње, просторија, објеката и опреме, програм обуке о добробити огледних животиња, садржина захтева за издавање овлашћења и упис у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња.

Чланом 38. регулисана је садржина регистра. Истим чланом предвиђено да се регистар објављује на интернет страници Министарства.

Чланом 39. регулисано је брисање из регистра, а наиме предвиђено је да у случају да корисник, узгајивач, односно снабдевач престане да испуњава неки од услова из члана 37. став 2. овог закона министар доноси решење о укидању овлашћења и брисању из регистра корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња. Такође је предвиђено да ако корисник, узгајивач, односно снабдевач, врши промену конструкције или функције објекта у коме се држе огледне животиње, а која може негативно да утиче на добробит животиња, дужан је да о томе обавести Министарство.

Чланом 40. Прописано је да је корисник, узгајивач, односно снабдевач дужан да обезбеди ветеринара или друга стручна лица која су одговорна за обављање појединих стручних послова у току спровођења пројекта, односно узгоја и снабдевања огледним животињама. Истим чланом предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим ће се ближе прописати врсте послова које обављају стручна лица.

Чланом 41. регулисано је образовање Етичке комисије за добробит огледних животиња, коју је корисник, узгајивач, односно снабдевач дужан да образује. Предвиђено је да Етичка комисија у свом саставу мора да има стручно лице одговорно за добробит животиња из члана 37. став 2. тачка 3) овог закона, ветеринара са искуством у узгоју огледних животиња, стручњака са искуством примене статистике у истраживањима, представника удружења, односно организација чији циљеви су усмерени на заштиту добробити животиња, као и истраживача из сродних научних области, те да у саставу Етичке комисије корисника најмање две трећине чланова морају да буду лица која нису запослена код корисника.

Чланом 42. регулисани су послови које обавља Етичка комисије корисника, узгајивача и снабдевача, као и обавеза Етичке комисије да води евиденцију о обављеним пословима, која се чува најмање три године и мора се дати на увид по захтеву Министарства. Истим чланом предвиђен је правни основ односно овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописује садржина мишљења Етичке комисије, начин израде и садржина претходне процене пројекта, као и садржина сажетка пројекта.

Чланом 43. регулисано је оснивање Етичког савета за добробит огледних животиња, као посебне радне групе, коју оснива минситар решењем, у складу са прописима којима се уређује државна управа, ради разматрања стручних питања, давања стручних мишљења и учешћа у реализацији пројектних задатака у области добробити животиња.

Чланом 44. регулисани су послови Етичког савета.

Чланом 45. регулисано је да спровођење пројекта на животињама може да обавља корисник коме је издато решење о одобрењу спровођења пројекта на животињама, које доноси министар на основу поднетог захтева, достављене претходне процене пројекта и стручног мишљења Етичке комисије, а за извођење тешких поступака на животињама и на основу мишљења Етичког савета. Решење се издаје на рок важења од највише пет година, у зависности од сврхе пројекта и може да се продужи на захтев корисника, који се подноси најкасније седам дана пре истека рока важења одобрења. Посебно је предвиђено да након доношења решења о одобрењу спровођења пројекта, сажетак пројекта који је достављен уз претходну процену пројекта, објављује се на званичној интернет страници Министарства.

Чланом 46. регулисана је садржина захтева за одобрење спровођења пројекта који се подноси Министарству. Такође је прописано да се уз захтев корисник доставља претходну процену пројекта и стручно мишљење Етичке комисије.

Чланом 47. регулисана је обавеза корисника да Министарству пријави сваку промену података утврђених решењем из члана 45. став 1. овог закона, у року од седам дана, а ако се промена података односи на коришћење већег броја животиња, промену врсте животиња које се користе у пројекту, односно промену поступака, министар доноси решење о одобрењу спровођења пројекта на основу достављеног мишљења Етичке комисије, односно прибављеног мишљења Етичког савета.

Чланом 48. регулисана је ретроспективна процена пројекта, коју спроводи Министарство на основу мишљења Етичке комисије, односно Етичког савета, а које се односи на спроведени пројекат. Прописано је да о свакој спроведеној ретроспективној процени пројекта Министарство сачињава извештај. Истим чланом предвиђено је овлашћење за доношење подзаконског акта којим се

ближе прописује садржина и начин вршења ретроспективне процене пројекта, као и категорије пројекта за које се не врши ретроспективна процена.

Чланом 49. регулисане су обавезе корисника, да: 1) пројекат спроводи у складу са решењем о одобрењу спровођења пројекта; 2) обезбеди да се огледне животиње након завршетка пројекта лече или лише живота на хуман начин, ако је то потребно ради заштите добробити животиња; 3) спречи угинуће огледне животиње, као коначни резултат пројекта, ако је то могуће и замени га превременим лишавањем живота на хуман начин; 4) обезбеди да се огледна животиња која је већ коришћена у једном или више пројекта користи у новом пројекту, само уз поштовање прописаних услова, у зависности од тежине претходног, односно новог пројекта и здравственог стања животиње; 5) достави Министарству годишње извештаје о спроведеним пројектима; 6) чува документацију најмање пет година.

Чланом 50. регулисано је да се пројекат може спроводити само на животињама које су у власништву, односно поседу корисника, узгајивача, односно снабдевача, а изузетно и на: 1) другим обележеним и регистрованим животињама, уз писану сагласност власника; 2) дивљим животињама ради очувања животињске врсте. Такође, предвиђено је да снабдевач може да испоручује огледне животиње само овлашћеним и регистрованим корисницима. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују врсте животиња које могу да се користе у пројектима, као и услови под којима животиње могу поново да се користе у пројектима.

Чланом 51. регулисано је да пројекат на животињама може да се спроводи само ради: 1) основних истраживања; 2) транслацијских и примењених истраживања у сврху: (1) превенције, дијагностиковања или лечења болести, лошег здравља или других аномалија или њихових последица по човека, животиње и биљке, (2) добробити животиња и побољшања производних и других особина животиња које се узгајају у производне сврхе; (3) откривања, оцене, контроле или промене физиолошког стања човека, животиње и биљке; 3) испитивања квалитета, ефикасности и безбедности лекова, хране, хране за животиње и осталих супстанци или производа; 4) заштите животне средине у интересу здравља или добробити људи или животиња; 5) истраживања у циљу очувања животињских врста; 6) научних истраживања; 7) образовања и стручног оспособљавања; 8) судско-медицинских испитивања. Предвиђено је да пројекат мора да се спроводи само у просторијама корисника, а да изузетно, министар у одређеним случајевима решењем може да дозволи спровођење пројекта ван просторија корисника.

Чланом 52. регулисано је да пројекат, односно поступак на животињама може да се спроводи само ако циљ истраживања не може да се постигне другим научним методама и ако се очекивана бол, патња, страх, стрес и повреде животиња могу етички оправдати очекиваним резултатима, који су од значаја за човека, животиње и науку. Поступак на животињама не може да се спроводи ако постоји алтернативни метод за спровођење поступка којим се постиже исти циљ. Такође, прописано је да пројекат на животињама мора да се спроводи у складу са *3R принципом*, односно принципом замене коришћења огледних животиња методама које не захтевају њихову употребу, коришћења најмањег броја огледних животиња неопходног за постизање циља пројекта и побољшања услова узгоја, смештаја, спровођења поступака са огледним животињама, да би се отклонио или смањio на најмању могућу меру евентуални бол, патња, стрес, или трајна повреда животиње.

Чланом 53. прописано је да поступак на огледним животињама мора да се спроводи применом опште или локалне анестезије, као и аналгезије и других стручних метода које искључују бол, патњу, страх и стрес, осим у случају када се њиховом применом наноси већа штета, односно угрожава здравље огледној животињи или се не постиже циљ пројекта. Предвиђено је да се поступци класификују према степену бола, патње, стреса или трајне повреде, која се очекује код сваке појединачне животиње током поступка, односно пројекта. Посебно је регулисано овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописује начин примене анестезије, односно аналгезије огледних животиња, критеријуми за процену јачине сваког поступка, начин класификације поступака и примери различитих типова поступака.

Чланом 54. регулисано је да је корисник, узгајивач, односно снабдевач дужан да се брине о огледним животињама са пажњом доброг домаћина, као и да им обезбеди одговарајући смештај, бригу и негу пре, у току и после спровођења пројекта, односно поступка. Прописано је да смрт животиње, као крајњи исход пројекта, односно поступка треба избегавати што је више могуће и заменити га лишавањем животиња живота на хуман начин у складу са овим законом. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописује начин неге и поступања са огледним животињама при држању, репродукцији, коришћењу, превозу, начин означавања и идентификације огледних животиња, као и начин и методе лишавања животиња живота.

Чланом 55. прописано је да пројекат на животињама не сме да се спроводи у случају: 1) испитивања оружја, ратне опреме, као и утицаја радијације; 2) испитивања козметичких препарата и супстанци које улазе у њихов састав, хемијских средстава за прање и дезинфекцију предмета опште употребе, дуванских и алкохолних производа, односно средстава за повећање мишићне снаге и других сличних средстава; 3) поступака који се спроводе без анестезије, супротно одредбама овог закона; 4) напуштених животиња, односно животиња из прихватилишта; 5) приказивања биолошких и медицинских правила или чињеница које су већ научно потврђене; 6) животиња узетих из природне средине; 7) примата; 8) угрожених животињских врста; 9) постојања друге признате научне методе или научне стратегије за постизање жељеног резултата, а која не укључује коришћење живих животиња. Такође је предвиђено да изузетно од става 1. тач. 6), 7) и 8) овог члана, пројекат може да се спроводи на основу решења о одобрењу пројекта које доноси министар, на основу прибављеног мишљења надлежног органа за заштиту природе Републике Србије и мишљења Етичког савета, која су заснована, поред осталог, и на научним доказима и сазнањима да се коришћењем других животиња не могу постићи циљеви пројекта у складу са овим законом.

Чланом 56. предвиђено је да при планирању пројекта корисник мора да узме у обзир податке прикупљене у претходним пројектима, како не би дошло до дуплирања, те да, изузетно, министар решењем може да одобри дуплирање пројекта, ако је то потребно у циљу заштите јавног здравља и безбедности и заштите животне средине.

Чланом 57. прописана је обавеза корисника, узгајивача и снабдевача да води евиденцију о држању, репродукцији, промету, односно спровођењу пројекта на животињама, која нарочито садржи податке о броју, врсти животиња, сврси спровођења пројекта и класификацији тежине пројекта,

а која се чува најмање пет година. Посебно је предвиђено да се подаци из става 1. овог члана достављају се Министарству најкасније до 1. фебруара текуће године за претходну годину.

Чланом 58. прописано је да поступци на животињама могу да се спроводе у образовне сврхе само ако не проузрокују бол, патњу, страх, стрес, повреду или смрт животиња. Прописано је да је у основним и средњим школама дозвољено да се обављају вежбе на живим животињама које су опсервативног карактера, те да у основним и средњим школама и у високошколским установама не могу да се обављају вежбе на лешевима животиња које су лишене живота у циљу извођења практичних вежби. Посебно је предвиђен изузетак од става 1. овог члана, да министар, на основу мишљења Етичког савета, може да одобри поступке који се спроводе у високошколским или научноистраживачким установама, у сврху образовања за једну академску годину, и то само у случају ако задовољавајући резултати не могу да се постигну другим наставним методама (компјутерска симулација, филм, слике, модели, препарати и сл.).

Чланом 59. регулисано је да објављивање научних радова не може да се врши у случају када је пројекат на животињама спроведен супротно одредбама овог закона.

Чланом 60. прописано је да генетске модификације и манипулације у пројектима, односно поступцима на животињама могу да се одобре само ако се тим поступцима не угрожава живот и добробит животиња и не ремети равнотежа у екосистему, а фаворизују жељене фенотипске и генотипске особине.

Чланом 61. регулисано је да је власник, односно држалац кућног љубимца дужан да се према кућном љубимцу понаша одговорно, у складу са његовом врстом, расом, полом, старошћу, као и физичким и биолошким специфичностима и потребама у понашању и здравственом стању кућног љубимца, те да се кућни љубимци обележавају се и евидентирају у складу са законом којим се уређује здравље животиња, односно заштита природе.

Чланом 62. прописано је да је власник, односно држалац кућних љубимаца дужан да одговарајућим држањем и другим мерама и средствима спречи да кућни љубимци угрозе људе, друге животиње и околину. Предвиђено је да је власник, односно држалац кућних љубимаца, дужан да спречи рађање нежељених кућних љубимаца (у даљем тексту: нежељено легло), и то онемогућавањем контакта мужјака и женке и применом контрацепције, кастрације мужјака и стерилизацијом женке. Нежељеним леглом сматра се легло које настане када власник непажњом дозволи парење своје женке и нема план како да младунце збрине (прода или поклони). Предвиђено је да ако власник, односно држалац кућног љубимца не обезбеди одговарајући и сигуран смештај кућном љубимцу о коме није у могућности да се даље брине, сматраће се да је напустио кућног љубимца. Такође је прописано да пси који се држе као кућни љубимци, а који могу представљати опасност за околину, морају да се држе на прописани начин. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописује начин држања паса који могу представљати опасност за околину.

Чланом 63. прописано је да власник, односно држалац кућних љубимаца који репродукује кућне љубимце дужан је да брине о заштити здравља, живота и добробити легла, као и да обележи и региструје младунце. Такође је прописано да је власник, односно држалац кућних љубимаца дужан да збрине младунце из легла својих кућних љубимаца уступањем, односно продајом, као и да лицу којем уступи или прода кућног љубимца преда и писано упутство о

начину држања кућних љубимаца, као и друге податке који су од значаја за држање кућног љубимца, а нарочито у погледу хигијене, исхране, расних одлика, карактера, основне обуке, социјализације и одржавања кондиције, у зависности од врсте. Регулисано је да је власник, односно држалац кућних љубимаца који репродукује кућне љубимце у свом домаћинству дужан да то пријави Министарству, на посебном обрасцу, те да Министарство води евиденцију лица из става 4. овог члана.

Чланом 64. прописано је да кућни љубимци не смеју да се држе, репродукују и користе за: 1) рад, односно вучу и ношење терета; 2) исхрану, односно производњу хране, коже, крзна, као и у друге комерцијалне сврхе. Посебно је предвиђено да власник, односно држалац пса који у току дана држи пса везаног на ланцу или на неки сличан начин везаног мора да обезбеди довољно дуг ланац који омогућава псу да се креће и да му не наноси повреде, као и да му омогућава приступ храни, води и заклону од лоших временски прилика.

Чланом 65. предвиђено је да су јединице локалне самоуправе дужне да израде и спроводе програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака према карактеристикама средине, а који нарочито садржи: 1) мере у сврху спречавања напуштања и контролу размножавања паса и мачака; 2) информисање и јачање свести јавности о значају и начинима контроле и смањења популације напуштених паса и мачака. Такође је прописано да јединице локалне самоуправе прописују врсту и број кућних љубимаца који могу да се држе у домаћинству, као и место и начин извођења кућних љубимаца, а нарочито паса и мачака на јавне површине и заједничке делове зграде.

Чланом 66. прописано је да се у одгајивачницама врши држање и репродукција кућних љубимаца у комерцијалне сврхе, те да се у објектима у којима се обавља трговина кућних љубимаца на велико и мало (у даљем тексту: продавнице кућних љубимаца) врши продаја кућних љубимаца, осим паса и мачака. Предвиђено је да одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца морају да испуњавају захтеве у погледу добробити животиња и да буду уписане у регистар објеката који води Министарство. Прописано је да одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца морају да воде евиденцију, која нарочито садржи податке о врсти и броју кућних љубимаца, пореклу, идентификационом броју и старосној доби кућних љубимаца, као и личним подацима лица којима је продат кућни љубимац, те да одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца за сваког продатог кућног љубимца издају писано упутство о начину држања те животиње. Прописано је да лица која раде са животињама у одгајивачницама и продавницама кућних љубимаца морају да буду обучена за добробит животиња. Посебно је прописано овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеви које морају да испуњавају одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца у погледу добробити животиња, садржину евиденције, програм обуке о добробити животиња.

Чланом 67. прописано је да су лица која раде у објектима за хигијену и улепшавање кућних љубимаца дужна да се у свом раду и поступцима са кућним љубимцима придржавају начела заштите добробити животиња у складу са овим законом.

Чланом 68. прописано је да држање и репродукција дивљих и егзотичних животиња као кућних љубимаца може да се обавља у складу са законом којим се уређује заштита животне средине и законом којим се уређује заштита природе, уз поштовање начела добробити животиња која су прописана овим законом.

Чланом 69. прописано је да пансион мора да испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у погледу простора, просторија и опреме, у складу са овим законом и мора да буде уписан у регистар објеката који води Министарство. Регулисано је да лица која раде са кућним љубимцима у пансиону морају да буду обучена за добробит животиња и да са кућним љубимцима поступају на начин којим се обезбеђује заштита добробити. Истим чланом прописано је да се о смештају и бризи о животињама у пансиону закључује уговор, у складу са законом којим се уређују облигациони односи, између власника пансиона и власника, односно држаоца кућног љубимца, ком приликом се власнику пансиона ставља на увид потврда или други доказ о здрављу кућног љубимца кога предаје на бригу и чување. Даље је прописано да ако власник, односно држалац не преузме кућног љубимца из пансиона у року од 15 дана од дана истека уговореног рока, односно ако не продужи уговор о коришћењу пансиона, сматраће се да је напустио кућног љубимца и кућни љубимац постаје власништво пансиона, осим ако власник, односно држалац кућног љубимца у том року не оправда разлоге због којих ту животињу није преузео у прописаном року. Посебно је регулисано овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеви за заштиту добробити животиња које мора да испуњава пансион, начин поступања са животињама у пансиону и програм обуке о добробити животиња, те начин уписа у Регистар пансиона.

Чланом 70. прописано је да прихватилиште мора да испуњава захтеве за заштиту добробити животиња у погледу простора за животиње, просторија и опреме, у складу са овим законом и мора да буде уписано у регистар објеката који води Министарство. Посебно је предвиђено да прихватилиште мора да се налази на месту на коме неће нарушавати јавни ред и мир, те да лица која раде са животињама у прихватилишту морају да буду обучена за добробит животиња и да са животињама поступају на начин којим се обезбеђује заштита добробити животиња. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеви за заштиту добробити животиња које морају да испуњавају прихватилишта, начин поступања са животињама у прихватилишту и програм обуке о добробити животиња за лица из става 3. овог члана.

Чланом 71. прописано је да је власник пансиона, односно прихватилишта, дужан да обезбеди здравствену заштиту животиња, као и да се о животињама у пансиону, односно прихватилишту брине са пажњом доброг домаћина и одговоран је за живот, здравље и добробит животиња у пансиону, односно прихватилишту. Такође је прописано да је власник пансиона, односно прихватилишта, дужан да води евиденцију о животињама и да ту евиденцију чува три године. Посебно је предвиђено олашћење за доношење подзаконског акта којим се прописује садржина евиденције коју води власник пансиона, односно прихватилиштва.

Чланом 72. прописано је да власник прихватилишта: 1) обезбеђује збрињавање напуштене, изгубљене и одузете животиње, у складу са овим законом; 2) обезбеђује спровођење мера превентивне здравствене заштите животиња и потребну помоћ животињама од стране ветеринара; 3) предузима потребне активности у циљу проналажења власника, односно држаоца животиња; 4) припрема план збрињавања животиња у случају затварања прихватилишта или елементарних непогода. Прописана је обавеза власника прихватилишта да власнику, односно држаоцу, на његов захтев и уз доказ о власништву, врати животињу која је смештена у прихватилиште, у што краћем

року, те да уколико власник, односно држалац не преузме животињу у року од 15 дана од дана смештаја у прихватилиште, животиња постаје власништво прихватилишта.

Чланом 73. прописано је да су јединице локалне самоуправе дужне да на својој територији обезбеде прихватилиште за псе и мачке, те да се у прихватилиште за псе и мачке које обезбеђују јединице локалне самоуправе смештају се: 1) напуштени и изгубљени пси и мачке; 2) пси и мачке чији власници, односно држаоци не могу више да се брину о њима; 3) пси и мачке које Министарство или други државни орган одузме власницима, односно држаоцима; 4) пси и мачке које су у опасности услед елементарних непогодана или других сличних ситуација. Прописана је обавеза власника прихватилишта да сарађује са надлежним ветеринарским службама, удружењима за заштиту животиња и другим органима јавне власти, као и да редовно обавештава јавност и друге власнике прихватилишта о животињама које се налазе у прихватилишту.

Чланом 74. прописана је обавеза јединица локалне самоуправе да: 1) организују зоохигијенску службу која прикупља, превози и збрињава напуштене и изгубљене псе и мачке, у складу са законом којим се уређује комунална делатност; 2) напуштеним и изгубљеним псима и мачкама пруже помоћ, бригу и смештај у прихватилиште у складу са овим законом. Такође је прописано да, приликом прикупљања и превоза напуштених и изгубљених паса и мачака, животиње се прикупљају на начин којим се проузрокује најмањи степен бола, патње, страха и стреса за животињу.

Чланом 75. прописана је дужност власника, односно држаоца који изгуби животињу да тај губитак без одлагања, а најкасније у року од три дана од дана губитка животиње, пријави надлежном правном субјекту који обавља послове зоохигије на територији јединице локалне самоуправе и ветеринарској служби, те да ако власник, односно држалац не пријави губитак сматра се да је напустио животињу.

Чланом 76. предвиђено је да трошкове збрињавања напуштених, изгубљених и одузетих животиња сноси власник, односно држалац животиње, а ако је непознат трошкове збрињавања животиње сноси власник прихватилишта.

Чланом 77. прописана је обавеза власника зоолошког врта да нарочито обезбеди: 1) објекат, простор и опрему за држање и репродукцију животиња у заточеништву који одговарају потребама сваке животињске врсте; 2) одговарајуће просторије за изолацију животиња; 3) заштиту животиња од посетилаца и посетилаца од животиња; 4) спровођење здравствене заштите; 5) храну и воду у складу са потребама сваке животињске врсте; 6) вођење евиденције о свакој јединки, као и о свим продатим, размењеним или поклоњеним животињама; 7) програм одржавања збирке са листом врста и плановима збрињавања евентуалног потомства; 8) план збрињавања животиња у случају његовог затварања или елементарних непогода; 9) лице одговорно за добробит животиња. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеви које треба да обезбеди зоолошки врт, као и стручна спрема лица одговорног за добробит животиња.

Чланом 78. прописано је да промет дивљих животиња из зоолошких вртова које су под посебним режимом заштите у складу са домаћим и међународним прописима може да се врши једино између зоолошких вртова, уз сагласност министра и министра надлежног за послове заштите животне средине.

Чланом 79. прописано је да Министарство спроводи обуку о добробити животиња из члана 22. став 3, члана 24. став 10, члана 34. став 5, члана

37. став 8, члана 66. став 7, члана 69. став 5. и члана 70. став 4. овог закона, те да послове спровођења обуке о добробити животиња Министарство може да уступи правном лицу које испуњава услове у погледу стручног кадра, у зависности од програма обуке. Посебно је предвиђено овлашћење за доношење подзаконског акта којим се ближе прописују захтеве које треба да испуњавају наведена правна лица.

Чланом 80. прописано је да удружења која су регистрована у складу са законом којим се уређује регистрација и оснивање удружења, чији циљеви су усмерени на заштиту добробити животиња, дужна су да раде на ширењу свести и информисању јавности о добробити животиња, у складу са овим законом, и да својим деловањем активно учествују у заштити добробити животиња на начин којим се не повређује етика и права других грађана и организација, а ако имају прихватилиште дужна су да раде на збрињавању, напуштених животиња уз претходни опоравак и здравствено збрињавање животиња.

Чланом 81. прописано је да у случају да удружења обављају активности супротно одредбама овог закона, Министарство о томе обавештава надлежни државни орган код кога су регистрована.

Одредбама чл. 82-85. регулисан је надзор, права и дужности ветеринарског инспектора, сарадња надлежних органа у поступку надзора.

Чланом 86. овог закона прописане су мере које налажу ветеринарски инспектор.

Чланом 87. регулисано је право на жалбу на решење ветеринарског инспектора.

Чланом 88. регулисане су обавезе лица над којима се обавља инспекцијски надзор.

Чл. 89-98. овог закона прописане су казнене одредбе.

Чланом 99. наведени су прописи Европске уније који се преносе овим законом.

Чланом 100. прописано је да ће се Савет за добробит животиња и Етички савет основати у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 101. регулисано је да ће физичка лица, правна лица и предузетници који се баве држањем, узгојем, превозом, клањем, репродукцијом, прометом животиња, спровођењем огледа на животињама, смештајем и збрињавањем животиња ускладити своје пословање са одредбама овог закона у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 102. регулисано је а лица која су уписана у Регистар превозника животиња и лица која су уписана у Регистар за огледе на животињама, у складу са Законом о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09), сматрају се уписаним у Регистар превозника, односно Регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледним животињама, који се воде у складу са овим законом.

Чланом 103. прописано је да ће управни поступци који су на дан ступања на снагу овог закона у току, наставити по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона.

Чланом 104. прописано је да ће се прописи који се доносе на основу овлашћења из овог закона донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона, да су органи јединица локалне самоуправе дужни да прописе које доносе на основу обавеза из овог закона донесу у року од две године, те да ће се до доношења прописа из ст. 1. и 2. овог члана примењивати прописи који су

донети у складу са Законом о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09), ако нису у супротности са овим законом.

Чланом 105. прописано је да даном ступања на снагу овом закона, престаје да важи Закон о добробити животиња („Службени гласник РС”, број 41/09), као и члан 4. тачка 11) и члан 138. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10, 93/12, 17/19 - др. закон).

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.

IV. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИХ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За спровођење овог закона није потребно обезбедити додатна средства у буџету Републике Србије.

**ИЗЈАВА
О ПРЕДВИЂЕНОСТИ ГОДИШЊИМ ПРОГРАМОМ ВЛАДЕ**

Планом рада Владе за 2026. годину није предвиђено доношење овог закона, али је његово доношење неопходно ради испуњења Мерила 1 за отварање преговора у Поглављу 12 - Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика и испуњавању услова за отварање Кластера 5 - Ресурси, пољопривреда и кохезија. Мерило 1 за отварање преговора у Поглављу 12 представља и део Реформске агенде која се припрема на основу Плана раста за Западни Балкан (Стуб 3 - Убрзање фундаменталних реформи).

**ИЗЈАВА
О ОСТВАРЕНОЈ САРАДЊИ, ОДНОСНО ПРИБАВЉАЊУ
МИШЉЕЊА ОД ОРГАНА, ОРГАНИЗАЦИЈА И ТЕЛА**

Не постоје посебни прописи према којима би Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде било обавезно да успостави сарадњу, односно прибави мишљења од органа, организација и тела у складу са чланом 39а став 4. Пословника Владе („Службени гласник РС”, бр. 61/06 - пречишћен текст, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13, 76/14, 8/19 - др. Уредба и 106/25) приликом израде Нацрта закона о добробити животиња.

ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ СА СТРАТЕШКИМ ДОКУМЕНТОМ ВЛАДЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа/акта:
Влада Републике Србије
Обрађивач: Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде -
искључива надлежност
2. Назив прописа/акта
Нацрт закона о добробити животиња
3. Да ли је пропис/акт усклађен са стратешким документом/стратешким документима Владе (заокружити)

ДАНЕ
4. Са којим стратешким документом/стратешким документима Владе је пропис/акт усклађен?
 - Навести стратешки документ/стратешка документа Владе:
 - Навести део/поглавље стратешког документа/стратешких докумената Владе:
 - Навести циљ/циљеве из стратешког документа/стратешких докумената Владе који се испуњава/испуњавају доношењем прописа/акта:
5. Уколико пропис/акт није усклађен са одговарајућим стратешким документом/стратешким документима Владе, навести разлоге:

У области планирања и спровођења јавних политика - Пољопривреда и рурални развој донета је Стратегија пољопривреде и руралног развоја Републике Србије за период 2014-2024. године („Службени гласник РС”, број 85/14).

Имајући у виду чињеницу да није донет стратешки документ за следећи програмски период, не постоји важећи стратешки документ са којим је могуће извршити упоређивање овог закона, односно утврдити његову усклађеност.

СПИСАК ПОДЗАКОНСКИХ ПРОПИСА КОЈИМА СЕ НАЦРТ ЗАКОНА ИЗВРШАВА

У складу са Нацртом закона добробити животиња неопходно је донети следеће подзаконске акте:

1. Подзаконски прописи које доноси министар

1) Правилник о захтевима, начину и средствима за лишавање животиња живота (члан 20. став 5);

2) Правилник о захтевима које треба да испуњавају објекти у којима се држе, репродукују и узгајају производне животиње у погледу заштите добробити животиња, начин држања и узгајања животиња и посебни захтеве за одређене врсте и категорије животиња, као и садржини евиденције (члан 21. став 5);

3) Правилник о захтевима које морају да испуњавају превозна средства за превоз животиња у погледу добробити животиња, програм обуке о добробити животиња за лица која обављају превоз животиња, односно пратиоце, изглед обрасца потврде о обучености за добробит животиња током превоза, критеријуме за одређивање кратког и дугог превоза животиња, изглед обрасца потврде о одобрењу друмског превозног средства за дуги превоз, као и изглед обрасца овлашћења за кратки и дуги превоз животиња (члан 24. став 10);

4) Правилник о Министар садржини и начин вођења регистра превозника животиња (члан 27. став 6);

5) Правилник о начину вођења плана путовања, као и изгледу обрасца плана путовања (члан 28. став 2);

6) Правилник о захтевима за превоз животиња, начину превоза животиња, захтевима које мора да испуњава контролна станица и места за одмор у погледу добробити животиња, као и начину утовара, истовара, храњења и напајања животиња којим се обезбеђује њихова добробит (члан 29. став 10);

7) Правилник о начину поступања са животињама непосредно пре клања, начину поступања приликом обуздавања, омамљивања и искрварења животиња, средствима и методом омамљивања, као и захтевима које треба да испуњавају објекти, просторије, простор и опрема у кланици у погледу добробити животиња (члан 32. став 7);

8) Правилник о захтевима и начину клања животиња без претходног омамљивања (члан 33. став 3);

9) Правилник о програму обуке о добробити животиња, као и критеријумима за одређивање капацитета клања у кланицама (члан 34. став 5);

10) Правилник о захтевима за добробит огледних животиња у погледу простора за животиње, просторија, објеката и опреме, програму обуке о добробити огледних животиња, садржини захтева за издавање овлашћења и упису у регистар корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња (члан 37. став 8);

11) Правилник о садржини регистра корисника, узгајивача и снабдевача огледних животиња (члан 38. став 2);

12) Правилник о врстама послова које обављају стручна лица која су одговорна за обављање појединих стручних послова у току спровођења пројекта, односно узгоја и снабдевања огледним животињама (члан 40. став 2);

13) Правилник о садржини мишљења Етичке комисије, начину израде и садржини претходне процене пројекта, као и садржини сажетка пројекта (члан 42. став 5);

14) Правилник о садржини и начину вршења ретроспективне процене пројекта, као и категорији пројекта за које се не врши ретроспективна процена (члан 48. став 3);

15) Правилник о врстама животиња које могу да се користе у пројектима, као и условима под којима животиње могу поново да се користе у пројектима (члан 50 став 4);

16) Правилник о начину примене анестезије, односно аналгезије огледних животиња, критеријумима за процену јачине сваког поступка, начину класификације поступака и примере различитих типова поступака (члан 53. став 3);

17) Правилник о начину неге и поступања са огледним животињама при држању, репродукцији, коришћењу, превозу, начину означавања и идентификације огледних животиња, као и начину и методама лишавања животиња живота (члан 54. став 3);

18) Правилник о садржини евиденције из става 1. овог члана о држању, репродукцији, промету, односно спровођењу пројекта на животињама (члан 57. став 4);

19) Правилник о начину држања паса који могу представљати опасност за околину (члан 62. став 6);

20) Правилник о захтевима које морају да испуњавају одгајивачнице и продавнице кућних љубимаца у погледу добробити животиња, садржини евиденције, и програму обуке о добробити животиња (члан 66. став 7);

21) Правилник о захтевима за заштиту добробити животиња које мора да испуњава пансион, начину поступања са животињама у пансиону и програму обуке о добробити животиња за лица која раде са кућним љубимцима у пансиону (члан 69. став 5);

22) Правилник о захтевима за заштиту добробити животиња које морају да испуњавају прихватилишта, начину поступања са животињама у прихватилишту и програму обуке о добробити животиња за лица која раде са животињама у прихватилишту (члан 70. став 4);

23) Правилник о захтевима које треба да обезбеди зоолошки врт, као и стручној спреми лица одговорног за добробит животиња (члан 77. став 4);

24) Правилник о захтевима које треба да испуњавају правна лица која обављају обуке о добробити животиња (члан 79. став 3).

2. Подзаконски прописи које доносе органи јединица локалне самоуправе

1) Одлука којом се прописује подручје једног или више насељених места, односно катастарских општина које улазе у њихов састав на којима се могу држати, репродуковати и узгајати производне животиње, као и начин држања и број животиња (члан 21. став 6);

2) Програм контроле и смањења популације напуштених паса и мачака (члан 65. став 1);

3) Одлука којом се прописује врста и број кућних љубимаца који могу да се држе у домаћинству, као и место и начин извођења кућних љубимаца, а нарочито паса и мачака на јавне површине и заједничке делове зграде (члан 65. став 3).

Рок за доношење наведених подзаконских аката је две године од дана ступања на снагу закона.

ИЗЈАВА
О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОПИСА СА
ПРОПИСИМА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ

1. Орган државне управе, односно други овлашћени предлагач прописа

Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде - Управа за ветерину, искључива надлежност.

2. Назив прописа

Нацрт закона о добробити животиња (у даљем тексту: Нацрт закона).

Draft Law on Animal Welfare.

3. Усклађеност прописа с одредбама Споразума о стабилизацији и придруживању између Европских заједница и њихових држава чланица, са једне стране, и Републике Србије са друге стране („Службени гласник РС”, број 83/08) (у даљем тексту: Споразум):

а) Одредба Споразума која се односе на нормативну садржину прописа.

Нормативна садржина прописа у вези је са одредбама Споразума садржаним у наслову IV Слободан проток робе, Поглавље II Пољопривреда и рибарство.

б) Прелазни рок за усклађивање законодавства према одредбама Споразума

Нема.

в) Оцена испуњености обавезе које произлазе из наведене одредбе Споразума.

Нема.

г) Разлози за делимично испуњавање, односно неиспуњавање обавеза које произлазе из наведене одредбе Споразума.

Нема.

д) Веза са Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније.

Националним програмом за усвајање правних тековина Европске уније за период 2024-2027. године у оквиру Кластера 5 - Ресурси, пољопривреда и кохезија, Поглавље 12 - Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика предвиђено је усвајање овог прописа.

4. Усклађеност прописа са прописима Европске уније:

а) Навођење одредби примарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима.

Нацрт закона може се довести у везу са чл. 38-44. Уговора о оснивању Европске уније, који регулишу област пољопривреде и рибарства.

б) Навођење секундарних извора права Европске уније и оцене усклађености са њима.

Предложени пропис је усклађен са:

-Директива Савета (ЕЗ) 98/58 од 20. јула 1998. године о заштити животиња, које се држе у производне сврхе - [Council Directive 98/58/EC](#) of 20 July 1998 concerning the protection of animals kept for farming purposes,

-Директива Савета (ЕЗ) 1999/74 од 19. јула 1999. године о минималним стандардима за заштиту кока носиља - [Council Directive 1999/74/EC](#) of 19 July 1999 laying down minimum standards for the protection of laying hens,

-Директива Комисије (ЕЗ) 2002/4 од 30. јануара 2002. године о регистрацији објеката у којима се држе коке носиље, обухваћених Директивом Савета (ЕЗ) 1999/74 - [Commission Directive 2002/4/EC](#) of 30 January 2002 on the registration of establishments keeping laying hens, covered by Council Directive 1999/74/EC,

-Директива Савета (ЕЗ) 2007/43, од 28. јуна 2007. године о минималним правилима за заштиту пилића, који се држе за производњу меса - [Council Directive 2007/43](#) of 28 June 2007 laying down minimum rules for the protection of chickens kept for meat production,

-Директива Савета (ЕЗ) 2008/119 од 18. децембра 2008. године о минималним стандардима за заштиту телади - [Council Directive 2008/119/EC](#) of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of calves,

-Директива Савета (ЕЗ) 2008/120 од 18. децембра 2008. године о минималним стандардима за заштиту свиња - [Council Directive 2008/120/EC](#) of 18 December 2008 laying down minimum standards for the protection of pigs,

-Уредба Савета (ЕЗ) бр. 1255/97 од 25. Јуна 1997. године о критеријумима Заједнице за одморишна места и о изменама плана пута, наведеног у Прилогу Директиве (ЕЕЗ) 91/628 - [Council Regulation 1255/97/EC](#) on minimal standards of EU which must be fulfilled in staging points and changed route plan referred to in Council Directive 91/628/EEC,

-Уредба Савета (ЕЗ) бр 1/2005 од 22. децембра 2004. године о заштити животиња током превоза и повезаним операцијама и изменама Директива (ЕЕЗ) 64/432, (ЕЗ) 93/119 и Уредбе (ЕЗ) бр 1255/97 - [Council Regulation \(EC\) No 1/2005](#) of 22 December 2004, on the protection of animals during transport and related operations and amending Directives 64/432/EEC and 93/119/EC and Regulation (EC) No 1255/97,

-Директива Савета (ЕЗ) 2010/63 од 22. октобра 2008. године о заштити животиња које се користе у научне сврхе - [Directive 2010/63/EU](#) of the European Parliament and of the Council of 22 September 2010 on the protection of animals used for scientific purposes,

-Уредба Савета (ЕЗ) бр 1099/2009 од 24. септембра 2009. године о заштити животиња у време клања и лишавања живота - [Council Regulation \(EC\) No 1099/2009](#) of 24 September 2009 on the protection of animals at the time of killing.

Потпуна усклађеност биће испуњена доношењем свих подзаконских аката на основу овлашћења прописаних Нацртом закона.

в) Навођење осталих извора права Европске уније и усклађеност са њима.

Не постоје.

г) Разлози за делимичну усклађеност, односно неусклађеност.

Не постоји.

д) Рок у којем је предвиђено постизање потпуне усклађености прописа са прописима Европске уније.

До приступања Републике Србије Европској унији.

5. Уколико не постоје одговарајуће надлежности Европске уније у материји коју регулише пропис, и/или не постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније са којима је потребно обезбедити усклађеност, потребно је образложити ту чињеницу. У овом случају, није потребно попуњавати Табелу усклађености прописа. Табелу усклађености није потребно попуњавати и уколико се домаћим прописом не врши пренос одредби секундарног извора права Европске уније већ се искључиво врши примена или спровођење неког захтева који произилази из одредбе секундарног извора права (нпр. Предлогом одлуке о изради стратешке процене утицаја биће спроведена обавеза из члана 4. Директиве 2001/42/ЕЗ, али се не врши и пренос те одредбе директиве).

Постоје одговарајући секундарни извори права Европске уније. Наведени су у тачки 4. б) ове изјаве.

6. Да ли су претходно наведени извори права Европске уније преведени на српски језик?

Наведени извори права Европске уније у највећем делу су преведени на српски језик.

7. Да ли је пропис преведен на неки службени језик Европске уније?
Нацрт закона је преведен на енглески језик.

8. Сарадња са Европском унијом и учешће консултаната у изради прописа и њихово мишљење о усклађености.

У оквиру Пројекта техничке помоћи Европске уније „*Јачање система здравља и добробити животиња EuropeAid/139306/DH/SER/RS*“ извршена је анализа постојећег законодавства и пружена стручна помоћ у даљем усаглашавању и припреми за потпуну примену правних тековина Европске уније у области здравља и добробити животиња.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Жељко Радошевић
по овлашћењу министра
број: 002189771 2025
од 16. маја 2025. године

4827026.0153.10/6